
Welzijnsvereniging OPcura

Inspiratienota omgevingsanalyse

Inhoud

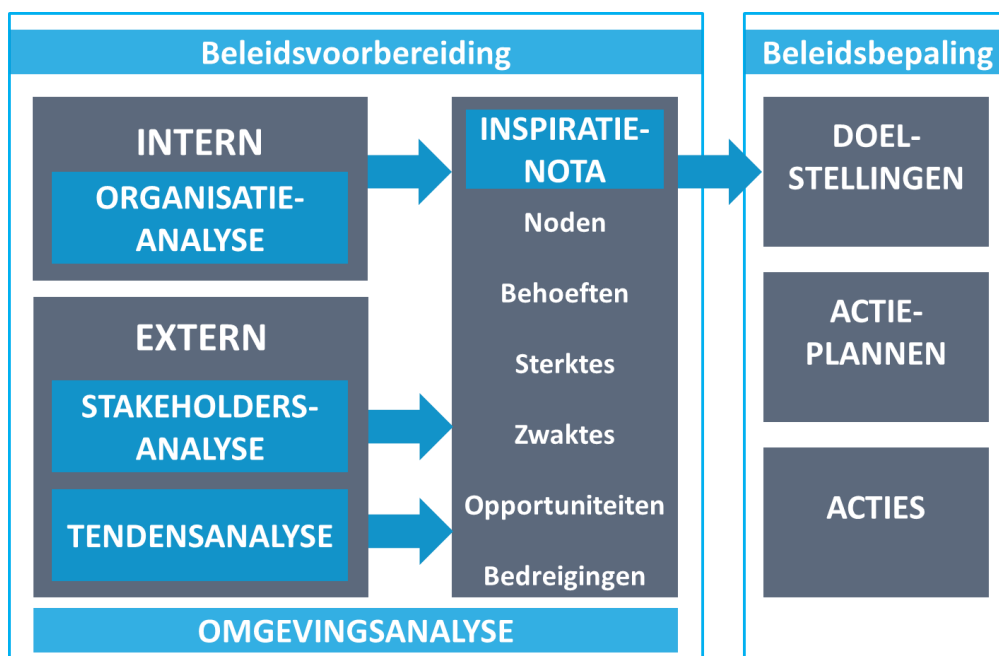
1.	Inleiding	3
2.	Samenvatting	5
3.	Externe analyse	7
3.1.	Opwijk in cijfers	7
3.2.	Wonen	10
3.3.	Economie en werken	14
3.4.	Leven.....	17
3.5.	Ontspannen	21
3.6.	Lokaal Bestuur	23
3.7.	Ecologie en omgeving.....	25
4	Interne analyse	27
4.1.	Analyse van de interne werking van de organisatie.....	27
4.2.	Analyse van werkbeleving bij medewerkers	29
5.	Bijlagen	30
5.1.	Bijlage 1: Resultaten van de burgerpeiling.....	31
5.2.	Bijlage 2: Enkele resultaten van de interne analyse.....	55
5.3.	Bijlage 3: Samenvatting van de tendensanalyse per cluster	64
5.4.	Bijlage 4: Startnota van de gemeenteraadverkiezingen	74
	Ouderenbeleid.....	78
	Ouderenzorg.....	79

1. Inleiding

Sinds 2014 maken gemeenten en OCMW 's gebruik van de beleids- en beheerscyclus (BBC), het plannings-, registratie- en evaluatiesysteem van de Vlaamse lokale besturen. Deze wetgeving stimuleert de besturen om geïntegreerd te plannen en te werken, waarbij de beleidskeuzes van het bestuur centraal staan.

Naar aanleiding van de nieuwe legislatuur maakte gemeente en OCMW Opwijk haar omgevingsanalyse op. Hiermee willen wij het nieuwe bestuur een inzicht verlenen in de uitdagingen en opportuniteiten in de volgende legislatuur. Het maken van een omgevingsanalyse is een wettelijke verplichting binnen de BBC en dient als basis voor de opmaak van de strategische doelstellingen van de nieuwe legislatuur.

De omgevingsanalyse bestaat uit drie onderdelen waarin we de opportuniteiten & bedreigingen of sterktes & aandachtspunten van de organisatie bepalen vanuit een ander standpunt (intern of extern).

Om de omgevingsanalyse succesvol uit te voeren, werkten we in twee fases. In een eerste fase werden de bestaande organisaties op vandaag onder de loep genomen. Hiervoor maakten we gebruik van interne documenten die opgemaakt werden in het kader van het organisatiebeheersingssysteem. De resultaten vatten we samen in het hoofdstuk van de *interne analyse*. Deze analyse geeft ons een inzicht in de sterktes en aandachtspunten van de gemeente- en OCMW-organisatie. Hiervoor gebruiken we het organisatiebeheersingsmodel van de VVSG (Vereniging van Steden en Gemeenten) waarmee we rapporteren op basis van 4 thema's: management, middelen, dienstverlening en meten en verbeteren. Dit biedt voornamelijk een antwoord op de vraag: 'Welke prioritaire acties moet de interne organisatie van gemeente en OCMW de komende jaren uitvoeren om de werking te verbeteren?'

Om de externe invloeden te leren kennen voerden we in de tweede fase de externe analyse uit met behulp van een stakeholders- en tendensanalyse.

In de *stakeholdersanalyse* betrekken we de verschillende stakeholders (burgers, ondernemers...) van de gemeente en het OCMW in een burgerpeiling en gesprekstafels. De burgerpeiling is een bevolkingsbevraging bij een steekproef van de burgers in Opwijk over verschillende maatschappelijke

thema's. Burgers kregen ongeveer 1 maand de tijd om deze in te vullen. Dit kon zowel schriftelijk als digitaal.

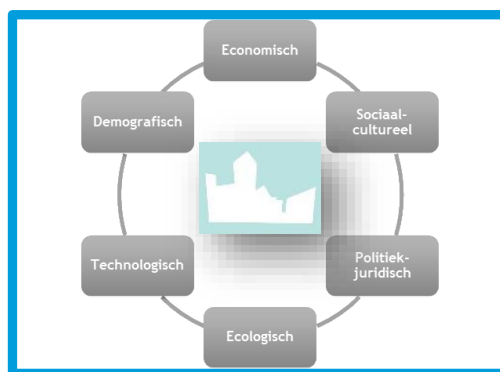
Op basis van de resultaten van de burgerpeiling werden de gesprekstafels georganiseerd. Hierin kregen de geïnteresseerde burgers de mogelijkheid om stellingen omtrent de belangrijkste maatschappelijke thema's in de gemeente te beoordelen en te bespreken. Volgende thema's werden besproken:

- Mobiliteit
- Vrije tijd en sociale zaken
- Communicatie en lokale dienstverlening
- Groen en milieu
- Ruimtelijke infrastructuur

Het tweede luik van de externe analyse is de **tendensanalyse**. Hierbij gaan we op een kwantitatieve wijze dieper in op de externe factoren die een impact kunnen hebben op de organisatie. De analyse gebeurde aan de hand van de DESTEP-methode. Op basis van onderstaande indeling benoemen we de verschillende externe factoren die een impact kunnen hebben op de toekomst van Opwijk:

Het DESTEP-model vormt de basis voor het in kaart brengen van de externe factoren. DESTEP is een letterwoord en staat voor:

- Demografische factoren
- Economische factoren
- Sociaal-culturele factoren
- Technologische factoren
- Ecologische factoren
- Politiek-juridische factoren

In een eerste fase kregen de diensthoofden en de deskundigen van gemeente en OCMW Opwijk de kans om hierover een vragenlijst in te vullen. Zo kregen we inzichten in de verschillende tendensen over diensten en clusters heen. Op deze dag werd alle input gesynthetiseerd en konden we de vraag beantwoorden: 'Welke tendensen zullen de komende legislatuur een grote impact hebben op onze organisatie en waar zullen we dus extra op moeten inspelen?'

Dit rapport vormt de synthese van alle onderzoeken en analyses die de afgelopen maanden werden doorlopen. De volledige resultaten van de interne vragenlijsten en de burgerpeiling kunnen in bijlage teruggevonden worden. We hopen het toekomstig bestuur hiermee een duwtje in de rug te geven en hen inzicht te verlenen in de uitdagingen en opportuniteiten die de komende legislatuur aan bod zullen komen.

Op 1 januari 2018 werd de zorgcampus van het OCMW Opwijk verzelfstandigd in een publiekrechtelijke welzijnsvereniging, OPcura genaamd. Ook welzijnsvereniging OPcura werd betrokken bij de opmaak van deze omgevingsanalyse zodat ook de input van diensthoofden of deskundigen van de zorgcampus verkregen werd.

Niettegenstaande een ouderenbeleid binnen een breder perspectief bekeken moet worden, staan een aantal elementen uit de omgevingsanalyse van de gemeente en het OCMW te ver af van de doelstellingen van de zorgcampus. De omgevingsanalyse zoals uitgewerkt door het consultancybureau CC Consult werd bijgevolg ingekort doordat enkel de thema's die relevant zijn in het kader van een breder bekeken ouderenbeleid weerhouden werden.

2. Samenvatting

Naar aanleiding van de komst van een nieuwe legislatuur maakte de gemeente samen met haar medewerkers een omgevingsanalyse op ter voorbereiding van het meerjarenplan. Deze omgevingsanalyse wenst het toekomstig politiek bestuur inzichten te verlenen in de belangrijkste opportuniteiten en bedreigingen die onze gemeente de komende jaren te wachten staan. Het document biedt inzichten in externe factoren als: “Wat zijn de verwachtingen van de burger voor de toekomst?” en “wat zijn belangrijke tendensen waar wij de komende jaren rekening mee moeten houden?”. Daarnaast willen we hen een inzicht verlenen in de sterktes en aandachtspunten van onze huidige interne organisatie. Op die manier willen we alle bestuursleden in onze gemeente wapenen om de toekomstige uitdagingen met volle moed aan te gaan. Ook welzijnsvereniging OPcura werd betrokken bij de opmaak van deze omgevingsanalyse. Enkel de relevante thema's en bevindingen uit de gemeentelijke omgevingsanalyse werden opgenomen in deze omgevingsanalyse van de welzijnsvereniging.

Het eerste luik van deze omgevingsanalyse is een **externe analyse** waar we de impact van thema's van buiten de organisatie in kaart brengen. Bij een eerste vergelijking met vergelijkbare gemeenten en steden vallen meteen verschillende indicatoren op. Opwijk is een gemeente met een hoge vergroeningsgraad of een hoog aantal inwoners met een leeftijd jonger dan 19 jaar, er is een hoge voorspelde groei in het aantal alleenwonenden en een hoge bevolkingsdichtheid.

Op basis van 6 thema's proberen we een inzicht te verwerven in de belangrijkste opportuniteiten en bedreigingen waar ons gemeentebestuur de komende legislatuur mee geconfronteerd zal worden. Hieronder beschrijven we alvast beknopt de belangrijkste bevindingen per thema.

Uit het eerste thema **wonen** is onze belangrijkste vaststelling dat de vraag naar betaalbare woningen stijgt en dat de bevolkingsdichtheid in gemeente Opwijk enorm is gegroeid. Deze vaststelling heeft aanleiding gegeven tot een toename in de verkeersdrukke/mobiliteitsproblemen en zou ook kunnen leiden tot een stijgende vraag naar sociale woningen...

Het tweede thema van de externe analyse is **economie en werken**. Hierbij is een eerste vaststelling het opvallend hoger gemiddeld inkomen bij de burger in Opwijk. Een tweede belangrijke vaststelling is het beperkt aanbod aan gespecialiseerde handelszaken. Dit is, samen met het voorzien van een uitgebreid parkeeraanbod, één van de aandachtspunten die de burgers op vandaag aangeven.

Ook omtrent het thema **leven** zijn er verschillende opvallende conclusies te trekken. Zowel de stijging van het aantal anderstaligen en jonge inwoners, de voorspelde stijging van het aantal alleenstaanden, het belang om in te zetten op thema's als alcohol- en drugspreventie komen hier aan bod. Tot slot nemen we in dit thema ook een kijkje naar huidige verkeersdrukke en verkeersproblematieken.

In het thema **ontspanning** komt het vrijetijdsaanbod binnen gemeente Opwijk aan de beurt. Uit onze analyses valt op dat zaken als cultuur, het aanbod aan activiteiten vrij positief scoren bij de burgers. Sportinfrastructuur krijgt een minder positieve beoordeling. Voornamelijk de veiligheid van bepaalde infrastructuur wekt bij burgers vragen op.

In het vijfde thema **lokaal bestuur** komen voornamelijk vaststellingen aan bod die specifiek de werking van het lokaal bestuur zullen beïnvloeden. We onderscheiden hier verschillende opportuniteiten en bedreigingen.

Tot slot komt het thema **ecologie** aan bod met o.a. de groenvoorziening in de gemeente.

Het tweede luik van deze inspiratienota is de **interne organisatieanalyse**. Hier hebben we aandacht voor het thema van organisatiebeheersing en overlopen we ook kort de resultaten van de risicoanalyse psychosociaal welzijn die uitgevoerd werd door PROVIKMO, de externe dienst voor preventie en welzijn op het werk en Haviland, de interne preventiedienst.

Deze omgevingsanalyse wordt afgesloten met een aantal bijlagen. Hierin kunnen de gedetailleerde analyses van de burgerpeiling, de interne analyse, de resultaten uit de tendensanalyse en de startnota van de gemeenteraadsverkiezingen deel ouderenbeleid en ouderenzorg geraadpleegd worden.

3. Externe analyse

In het eerste deel van deze inspiratienota bekijken we de externe impact van diverse factoren op de organisatie. De resultaten van de stakeholdersanalyse en de tendensanalyse werden samengevat in diverse onderdelen. Ter inleiding starten we met ‘Opwijk in cijfers’. Hierbij vatten we enkele opvallende cijfers en vergelijkingen samen die de organisatie positioneren ten opzichte van het gemiddelde in het Vlaams gewest en vergelijkbare steden in de belfiuscluster ¹van “woongemeenten in de stadsrand”. Nadien werd de kwantitatieve en kwalitatieve input van de diverse analyses gebundeld in 6 maatschappelijke thema’s. Per thema schetsen we de belangrijkste opportuniteiten en aandachtspunten voor de toekomstige legislatuur.

3.1. Opwijk in cijfers

Om een eerste inzicht te verwerven in de toekomst van onze organisaties, analyseren we enkele indicatoren afkomstig van de databanken van de Vlaamse overheid, geclusterd in de jaarlijkse gemeentelijke profielschetsen, de gemeentemonitor en de bestuurskrachtmeting. Deze documenten zijn vrij beschikbaar op de website van de Vlaamse overheid².

Gegevens	Laatste gegevens Opwijk	Belfius Cluster (Woongemeenten in de stadsrand)	Vlaams Gewest	Laatste meting
Grijze druk	30,4 %	33,2 %	33,2 %	2016
Groene druk	40,9 %	38,3 %	36,7 %	2016
Voorziene groei alleenwonende mannen (2016-2024)	5,7 %	4,4 %	3,9 %	2016
Voorziene groei alleenwonende vrouwen (2016-2024)	15,1 %	12,4 %	8,8 %	2016
Aanvullende personenbelasting (APB in %)	7,8 %	7,4 %	7,3 %	2016
Waarde 1% APB	53 %	55 %	40 %	2015

Vaststellingen en analyse

- Grijze druk³
 - We stellen een lage grijze druk vast ten opzichte van de vergelijkbare gemeenten in de cluster. Hoewel vergrijzing een wijdverspreid fenomeen in België is, blijft het een aandachtspunt voor vele gemeenten en steden. Ook in Opwijk zal de vergrijzing de nodige aandacht vergen maar we stellen wel vast dat Opwijk in vergelijking met andere steden of gemeenten minder met deze problematiek geconfronteerd wordt.

¹ Voor deze analyse zijn cijfergegevens van de gemeente Opwijk vergeleken met die van gelijkaardige gemeenten/steden. Opwijk is hiervoor opgenomen in de cluster woongemeenten in de stadsrand. Iedere gemeente werd aan een cluster ingedeeld op basis van de sociaal-economische situatie van de gemeente. Volgende gemeenten maken deel uit van deze cluster: Bertem, Bierbeek, Bonheiden, Boutersem, Haacht, Herent, Holsbeek, Huldenberg, Kampenhout, Keerbergen, Kortenberg, Lennik, Lint, Lubbeek, Meise, Melle, Merchtem, Merelbeke, Nazareth, Oud-Heverlee, Rotselaar, Steenokkerzeel, Tremelo, Vosselaar, Zemst en Zoersel.

² <https://www.gemeente-en-stadsmonitor.vlaanderen.be/>

³ Grijze druk: verhouding tussen het aantal inwoners ouder dan 65 jaar en het aantal inwoners tussen 20 – 64 jaar.

- Groene druk⁴
 - De groene druk in Opwijk daarentegen ligt een stuk hoger dan in vergelijkbare gemeenten uit de cluster of het gemiddelde in het Vlaams gewest. Hierdoor zal het gemeentebestuur in Opwijk zich in de toekomst extra moeten inspannen om bijvoorbeeld initiatieven voor jongeren op te richten, te investeren in het onderwijs...
- Groei alleenwonende mannen en vrouwen (2016-2024)
 - De groeiprojectie van het aantal alleenwonenden is zowel in vergelijking met de cluster als in vergelijking met gemeenten van het Vlaams gewest vrij hoog.
 - Dit kan een invloed hebben op de organisatie door de stijgende vraag naar aangepaste woningen, een toename van vereenzaming, nieuwe samenstelling van gezinnen, sociale noden...

Gegevens	Laatste gegevens Opwijk	Belfius Cluster (Woongemeenten in de stadsrand)	Vlaams Gewest	Laatste meting
Onroerende voorheffing	1.350	1.188	1.397	2016
Waarde 100 opcentiemen onroerende voorheffing	22	25	26	2015
Koppen personeel /1000 inw gemeente	9,1	8,6	10,3	2015
Bevolkingsdichtheid (inw/km ²)	722	460	479	2016
Aantal sociale woningen t.o.v. aantal private huishoudens, per 100 huishoudens	1,3	2,2	5,5	2015

Vaststellingen en analyse

- Bevolkingsdichtheid
 - De bevolkingsdichtheid in Opwijk is opvallend hoger in vergelijking met de gemeenten en steden in de cluster en het Vlaams gewest.
 - Deze bevolkingsdichtheid zal uiteraard ook specifieke aandachtspunten met zich meebrengen: mobiliteit, de voorziening van groen zijn slechts voorbeelden van zaken die hierdoor zullen beïnvloed worden.
- De verhouding van het aantal sociale woningen t.o.v. het aantal private huishoudens is lager dan de verhouding hiervan in de gemeenten in de belfiuscluster en in vergelijking met de gemeenten in het Vlaams gewest. Aangezien het gemiddeld inkomen van inwoners in Opwijk ook een stuk boven het gemiddeld inkomen in andere gemeenten in het Vlaams gewest ligt, kunnen we de lagere nood en bijgevolg het lagere aantal sociale woningen binnen de gemeente wel verklaren.

⁴ Groene druk: verhouding tussen het aantal inwoners jonger dan 20 jaar en het aantal inwoners tussen 20-64 jaar

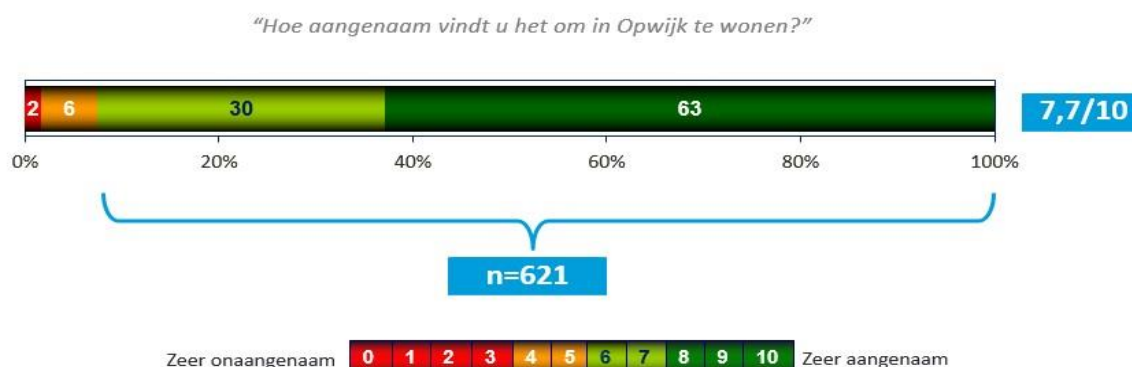
Gegevens	Laatste gegevens Opwijk	Belfius Cluster (Woongemeenten in de stadsrand)	Vlaams Gewest	Laatste meting
Gemiddeld inkomen /inwoner	20.224	21.480	18.163	2013
Leefloontrekkenden /1.000 inw	3,2	2,2	5,4	2016
Plaatsen in wzc /1000 65+	79,2	83,4	76,0	2016
Kansarmoede-index	3,7	3,7	12,0	2016
Totaal aantal kinderopvangplaatsen (capaciteit)	56,8 %	60,9 %	48,8 %	2014
Inkomensgarantie voor ouderen (IGO) (per 1.000 inwoners)	41,4	26,8	45,1	2015
Het aantal personen met een achterstand op hun leningen per 1.000 inwoners van 18 jaar en ouder	21,9	15,6	26,4	2015
Aantal gerechtigden mantel- & thuiszorg per 1.000 65-plussers	103	85,1	98,2	2015

Vaststellingen en analyse

- Gemiddeld inkomen/inwoner
 - o Het gemiddeld inkomen per inwoner in Opwijk ligt opvallend hoger dan het inkomen in gemeenten van het Vlaams gewest. Dit leidt ertoe dat het lokaal bestuur in Opwijk een hoger inkomen verwerft uit de personenbelastingen en bijgevolg meer werkingsmiddelen verwerft om haar werking te financieren dan andere gemeenten in het Vlaams gewest.
 - o Daarnaast kan dit ook een indicatie zijn dat minder gezinnen in Opwijk met sociale en financiële problemen te maken krijgen.
 - De inkomensgarantie voor ouderen (IGO)
 - o De inkomensgarantie voor ouderen is een stuk hoger dan in gemeenten uit de cluster. Ondanks een werkende bevolking met een relatief hoog inkomen, blijkt dat senioren het financieel wel moeilijk hebben en dat deze doelgroep een belangrijke doelgroep is voor de sociale dienst.
 - Aantal gerechtigden mantel & thuiszorg per 1.000 65-plussers
 - o Het aantal gerechtigden mantel & thuiszorg per 1.000 65-plussers is in Opwijk een opvallend hoger cijfer dan in zowel gemeenten uit de belfiuscluster als uit gemeenten in het Vlaams gewest. Dit kan een eerste indicatie zijn om ook de dienstverlening en ondersteuning naar senioren in hun thuissituatie uit te breiden.
- ➔ Zowel het hoge aantal IGO en gerechtigden mantel- en thuiszorg kunnen beïnvloed zijn door het woonzorgcentrum op het grondgebied van Opwijk.

3.2. Wonen

Uit de burgerpeiling blijkt dat 93% van de bevroagden het aangenaam of heel aangenaam vindt om in gemeente Opwijk te wonen. De gemiddelde score van de gemeente is 7,7 op tien.

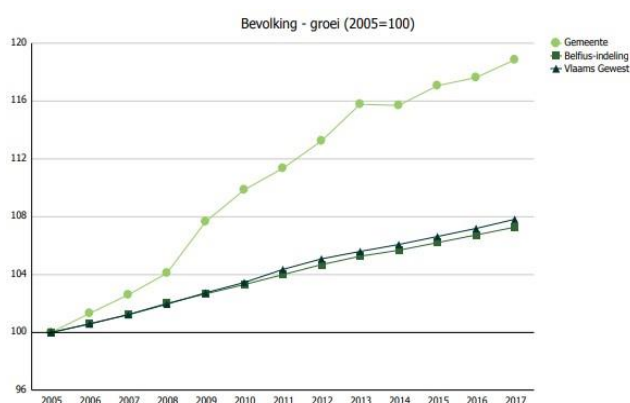
Figuur 1: Score aangenaam wonen in gemeente Opwijk⁵

Vaststelling 1: Stijging van de bevolkingsdichtheid en toename belang betaalbaarheid woningen

Bedreigingen

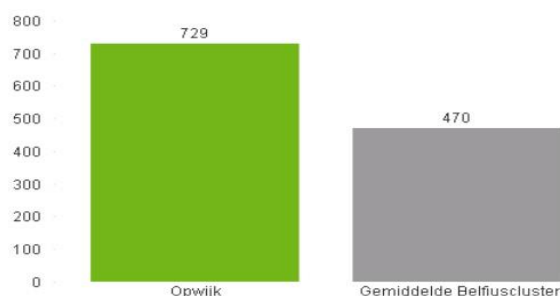
Op basis van gegevens uit de gemeentemonitor valt het op dat Opwijk een enorme stijging heeft gekend in het aantal inwoners de afgelopen jaren.

In deze figuur blijkt dat de bevolkingsdichtheid (aantal inwoners per km²) in Opwijk een stuk hoger ligt in vergelijking met gemeenten uit de cluster. Door de toekomstige "betonstop" en de beperkte beschikbare uitbreidingsruimte in Opwijk zal deze bevolkingsdichtheid in de toekomst waarschijnlijk enkel nog stijgen.

Figuur 2 Bevolkingsgroei

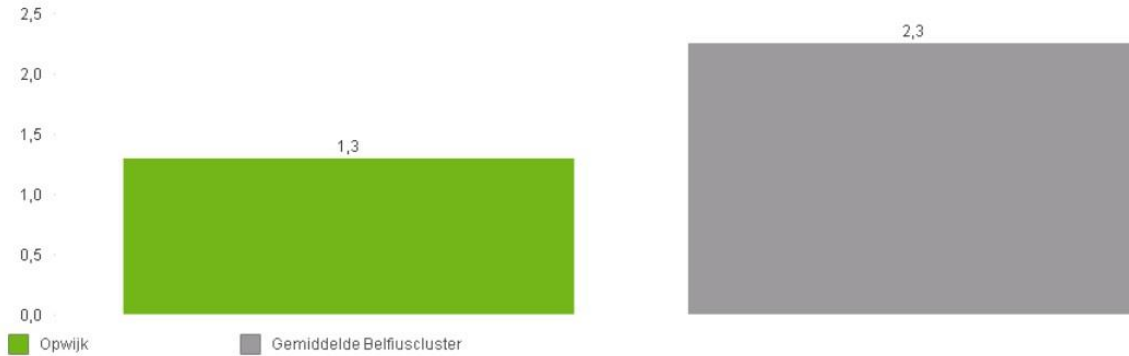
Dit kan aanleiding geven tot verschillende uitdagingen: meer verkeersdrukte en minder ruimte voor parken, speelruimtes... Maar één van de belangrijkste uitdagingen van deze hoge bevolkingsdichtheid is het behouden van het landelijk karakter van Opwijk. In de gesprekstafels en de burgerpeiling kwam duidelijk naar voor dat de inwoners hier veel belang aan hechten

⁵ N verwijst naar het aantal respondenten in de burgerpeiling die deze vraag hebben beantwoord. Bij deze vraag hebben 621 burgers een score op tien gegeven op de vraag of ze het al dan niet aangenaam wonen vinden in Opwijk.

Figuur 3: Bevolkingsdichtheid in vergelijking met gemeenten uit de belfiuscluster

Door de stijging van het aantal jongeren en de voorspelde groei van het aantal alleenstaanden zou de vraag naar betaalbare woonplaatsen in de toekomst kunnen stijgen. In onderstaande figuur zien we dat het aanbod van sociale huurwoningen per 100 inwoners in Opwijk een heel stuk lager ligt dan het aanbod in gelijkaardige gemeenten. Door een intense samenwerking met sociale huisvestingsmaatschappijen kan de gemeente dit aantal eventueel verder laten stijgen. De beschikbaarheid van gronden voor dergelijke sociale woonprojecten is echter wel beperkt in de gemeente.

Figuur 4: Sociale huurwoningen per 100 inwoners

Wat de betaalbaarheid van het huidig woonaanbod betreft zien we dat de gemiddelde prijzen voor een woning zowel in Opwijk als in de vergelijkbare steden en gemeenten en in het Vlaams gewest stevig zijn gestegen ten opzichte van de laatste 10 jaar.

Evolutie gemiddelde prijzen t.o.v. 2005	Opwijk (evolutie t.o.v. 2005)	Prijsevolutie Opwijk	Cluster (evolutie t.o.v. 2005)	Prijsevolutie Cluster	Vlaams gewest (evolutie t.o.v. 2005)	Prijsevolutie Vlaams gewest
Appartementen, flats en studio's	+64,2%	138.638€ (2005) 227.600€ (2016)	+72,5%	142.649€ (2005) 246.109€ (2016)	+58%	144.060€ (2005) 227.855€ (2016)
Gewone woonhuizen	+54,5%	142.056€ (2005) 219.454€ (2016)	+60,3%	159.469€ (2005) 255.567€ (2016)	+63%	139.648€ (2005) 228.480€ (2016)
Villa's, bungalows en landhuizen	+58%	225.610€ (2005) 356.467€ (2016)	+30,5%	287.722€ (2005) 375.569€ (2016)	+33%	281.646€ (2005) 374.705€ (2016)

Ook in de startnota van de diensten voor de gemeenteraadsverkiezingen (bijlage 4) zijn reeds enkele acties geformuleerd met de focus op een woonbeleid voor iedereen:

- De uitwerking van een doordacht grond- en pandenbeleid
- De herbestemming van bestaande panden en woningen
- De inzet op het voorzien van nood- en doorgangwoningen
- Toezicht op de minimale kwaliteitseisen van de verhuurde woningen
- Zoveel als mogelijk te werken aan een sociaal woonbeleid door o.a. het verhogen van het aantal sociale woningen
- Werken aan een gestandaardiseerde aanpak om kwaliteitsproblemen in de huisvesting te detecteren en te signaleren
- ...

Vaststelling 2: Toenemende verkeersdrukke

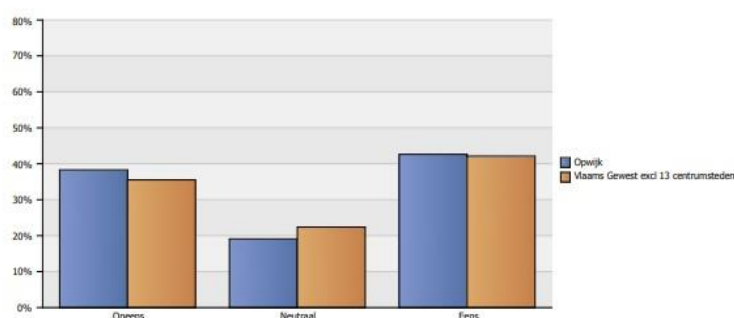
Opportunities

De stijging van het aantal inwoners en de hoge bevolkingsdichtheid in de gemeente leidt tot een toename van de verkeersdrukke in de gemeente. Om de verkeersveiligheid te blijven garanderen kunnen initiatieven als extra verkeerscontroles en/of infrastructurele middelen om de snelheid te beperken een oplossing bieden.

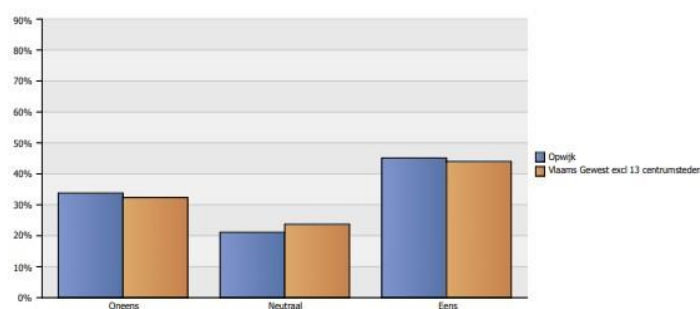
Om de zwakke weggebruiker te beschermen zijn daarnaast kwalitatieve voet- en fietspaden vereist om een verkeersveilige gemeente te blijven. Zeker in de omgeving van scholen is deze noodzaak hoog. 38% van de bevrageden in de gemeentemonitor is van mening dat er op vandaag niet voldoende fietspaden in de gemeente aanwezig zijn. 34% geeft vervolgens aan dat de staat van die aanwezige fietspaden onvoldoende is.

Ook in de burgerpeiling werd gepeild naar de tevredenheid van burgers ten opzichte van de bestaande gemeentelijke infrastructuur. In onderstaande figuur valt het op dat voornamelijk fiets- en voetpaden vaker negatief scoren. Als we deze cijfers grondiger bekijken, blijkt dat deze ontevredenheid ten opzichte van de kwaliteit van de voetpaden vooral leeft bij inwoners uit het centrum van de gemeente. Inwoners in de deelgemeenten zijn minder ontevreden over de kwaliteit van deze infrastructuur.

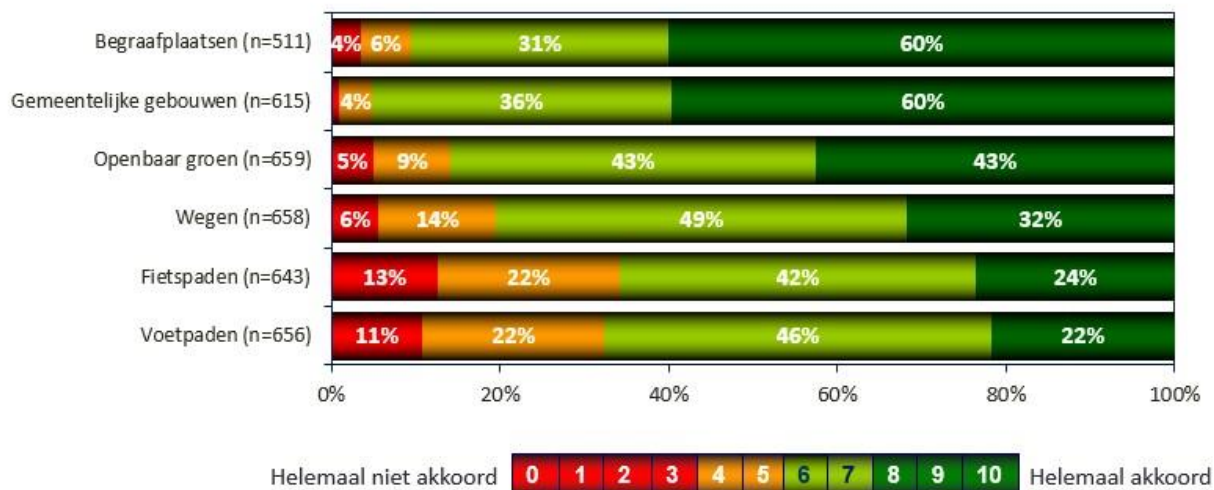
(gedetailleerde cijfers zijn terug te vinden in bijlage 1)

Figuur 5: Tevredenheid over de aanwezigheid van de fietspaden

Figuur 6: Tevredenheid over de staat van de aanwezige fietspaden

Figuur 7: Resultaten burgerpeiling omtrent gemeentelijke infrastructuur⁶

Naast ontevredenheid omtrent de infrastructuur, gaven burgers in de gesprekstafels ook aan dat de verkeersonveiligheid voor fietsers ook vaak te wijten is aan het gebrek aan goede straatverlichting.

Ook uit de startnota van de diensten (bijlage 4) is aangegeven dat verkeersveiligheid een belangrijk item is binnen de gemeente. Zo hebben de medewerkers van gemeente Opwijk ook enkele acties geformuleerd in het kader van verkeersveiligheid met het oog op de toekomst:

- Beter implementeren van verkeersremmende maatregelen in het kader van verkeersveiligheid
- Activeren van verkeersveiligheidscampagnes (sensibilisatieacties)
- ...

⁶ N geeft ook hier aan hoeveel respondenten in de burgerpeiling de begraafplaatsen, de gemeentelijke gebouwen... hebben beoordeeld.

3.3. Economie en werken

Vaststelling 1: Lokale economie – voldoende voor dagelijkse boodschappen en uitgaansgelegenheden maar aandacht voor winkel- en restaurantaanbod

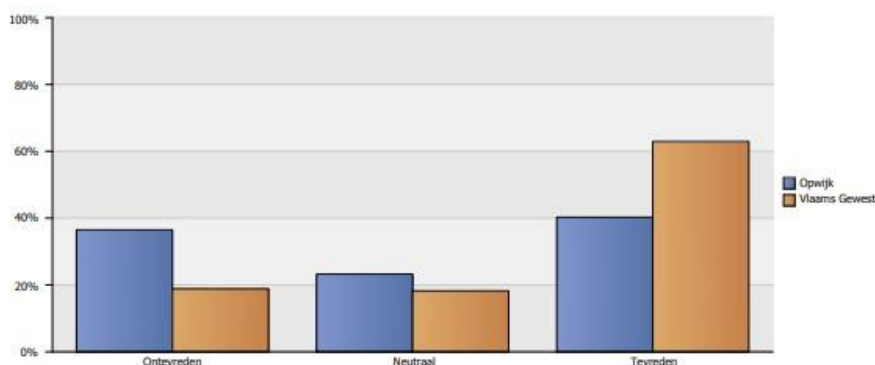
Bedreigingen

Naar shopping en winkelvoorzieningen toe scoort Opwijk een stuk lager dan gemeenten uit het Vlaams gewest. Slechts 40% van de bevrageden geven aan tevreden te zijn over het winkelaanbod in Opwijk, terwijl het gemiddelde in het Vlaams gewest overeenstemt met 63%. Ook naar het aanbod aan

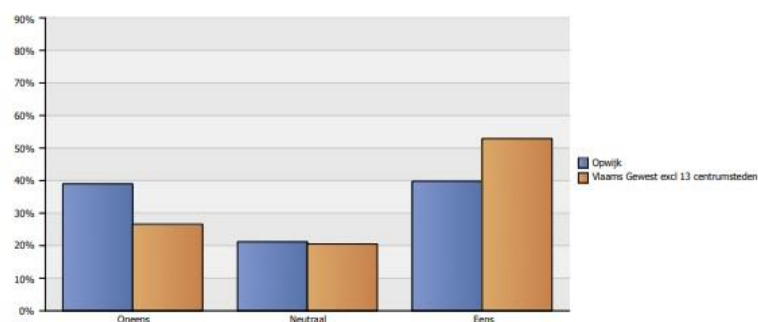
restaurants zijn de inwoners van Opwijk eerder ontevreden. Anderzijds scoort Opwijk een heel stuk beter op de vraag of er al dan niet voldoende voorzieningen aanwezig zijn om dagelijkse boodschappen te doen. Op de vraag of er voldoende uitgaansmogelijkheden als cafés aanwezig zijn binnen de gemeente, scoort Opwijk opnieuw positief.

Daarnaast vinden burgers dat er onvoldoende mogelijkheden zijn in Opwijk om te parkeren. Slechts 40% van de bevrageden is tevreden over het parkeeraanbod in gemeente Opwijk. Uit de gesprekstafels bleek dat vele van de inwoners die hierover ontevreden zijn, aangeven dat het parkeeraanbod voornamelijk in het centrum en rond scholen te beperkt is op vandaag. Eén van de oorzaken hiervan is vermoedelijk de bevolkingsdichtheid binnen de gemeente.

De bovenstaande aandachtspunten komen ook in de startnota van de diensten (bijlage 4) aan bod. Verschillende stappen hierrond kunnen gezet worden in de toekomstige beleidsperiode. In welke mate ingespeeld wordt om het winkel- en horecaaanbod binnen Opwijk te verhogen is uiteraard afhankelijk van de visie van het toekomstig bestuur.

Figuur 8: Tevredenheid over het huidig shoppingaanbod en het aanbod aan winkelvoorzieningen in gemeente Opwijk

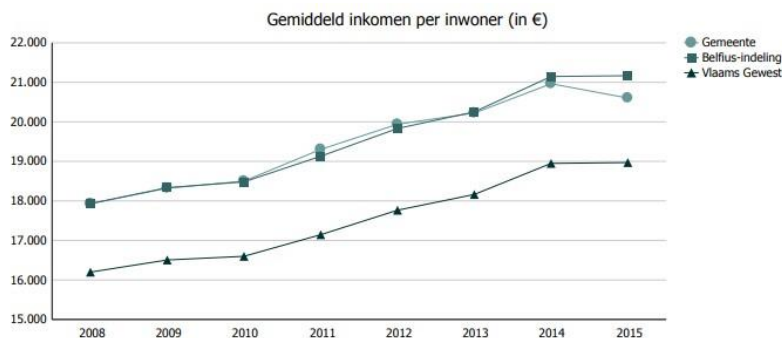
Kaart : Aandeel (%) van de inwoners dat vindt dat er voldoende parkeerplaatsen zijn voor bewoners in de gemeente/stad

Figuur 9 Tevredenheid over parkeermogelijkheden in gemeente Opwijk

Vaststelling 2: Evolutie van het inkomen en de armoede in Opwijk

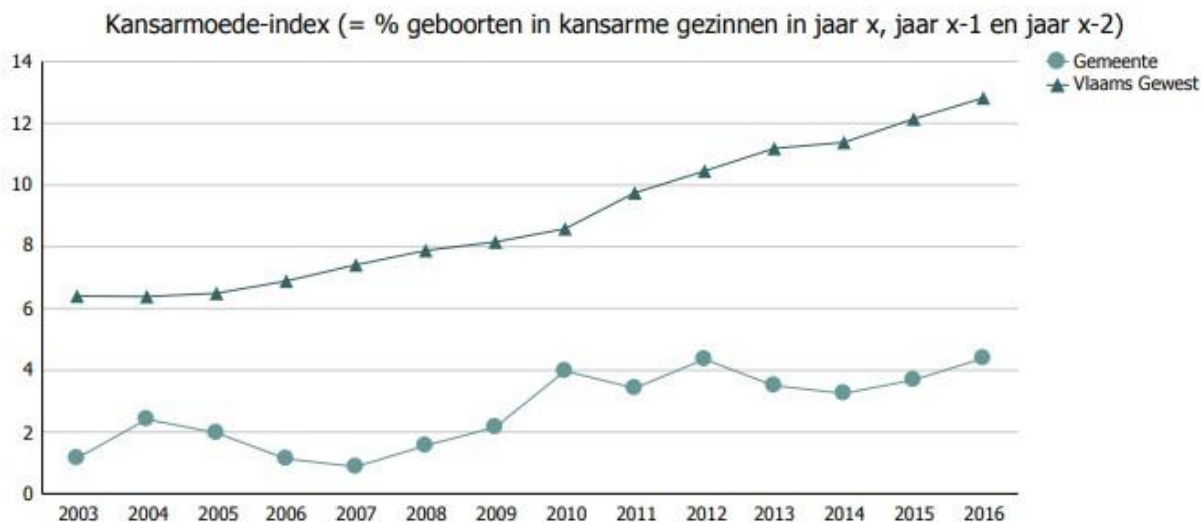
Opportunities

Het gemiddeld inkomen van inwoners in Opwijk is opvallend hoger in vergelijking met gemeenten uit het Vlaams gewest. Dit levert bijgevolg hogere inkomsten op voor de gemeente afkomstig uit de personenbelasting en mogelijkheden om meer investeringen te doen.

Figuur 10: Evolutie gemiddeld inkomen

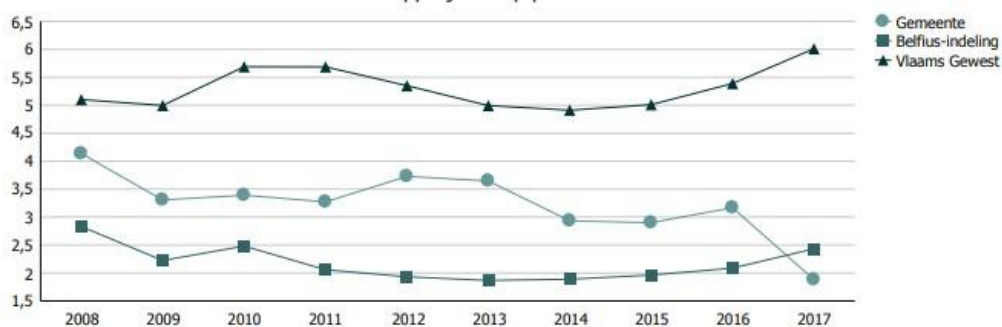
Daarnaast is de financiële draagkracht van de inwoners van Opwijk over het algemeen sterker wat de nood aan sociale dienstverlening verlaagt in vergelijking met gemeenten uit het Vlaams gewest. De kansarmoede-index die het % geboorten in kansarme gezinnen aangeeft en een eerste barometer is voor armoedeproblematiek ligt bovendien ook een heel stuk onder het gemiddeld cijfer van gemeenten in het Vlaams gewest.

Figuur 11: Evolutie kansarmoede-index in gemeente Opwijk

Tot slot merken we binnen onze bevolking een substantiële daling in het aantal leefloondossiers in de laatste jaren. De sociale dienst heeft hier bewust op ingezet waardoor het aantal sterk daalde. Ook lijkt het aantal gezinnen met betalingsmoeilijkheden vrij laag t.o.v. het Vlaams gemiddelde. Uit alle bovenstaande factoren kunnen we besluiten dat gemeente Opwijk goede cijfers kan voorleggen op vlak van het thema armoede.

Aantal personen met een (equivalent) leefloon in het kader van het Recht op Maatschappelijke Integratie of Maatschappelijke Hulp per 1.000 inwoners

Figuur 12: Evolutie aantal gerechtigden leefloon

	2017	
	Ja	Neen
Opwijk	6%	94%
Vlaams Gewest	9%	91%

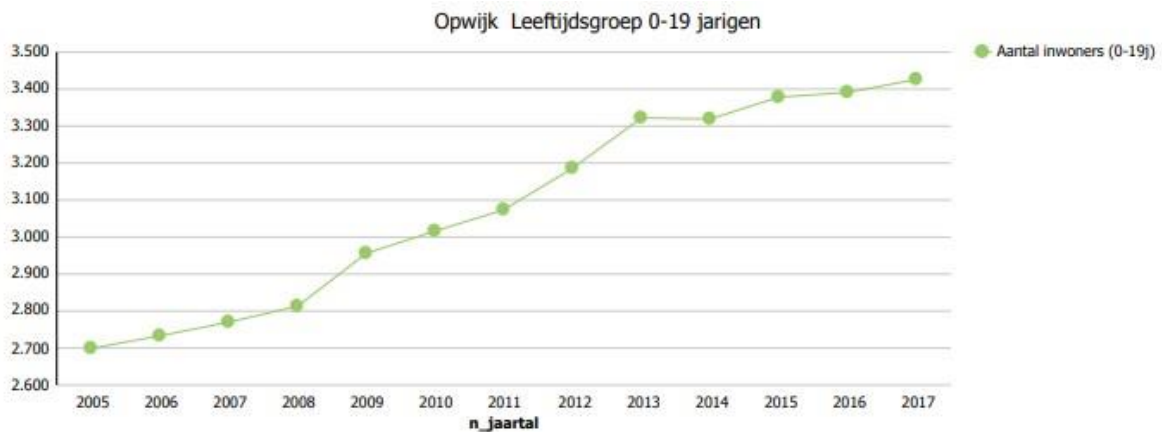
Figuur 13: Vergelijking aantal huishoudens met betalingsmoeilijkheden in vergelijking met Vlaams gewest

3.4. Leven

Vaststelling 1: Evolutie van het aantal jonge inwoners

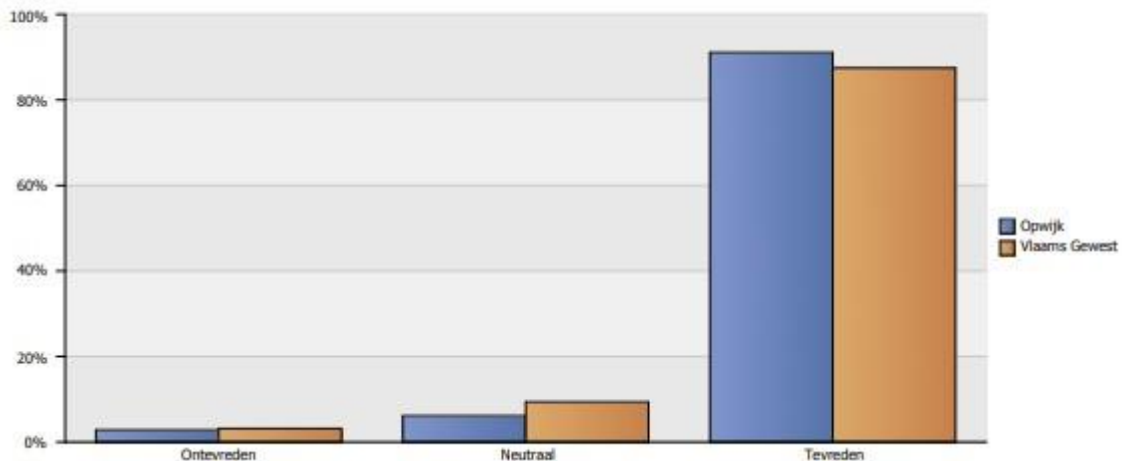
Opportunities

In vergelijking met vele andere gemeenten is het opvallend dat er in de gemeente Opwijk sterke groene druk is of een sterke stijging van het aantal jonge inwoners. Deze vergroening zal de nodige investeringen vereisen in o.a. onderwijsvoorzieningen en een aangepaste dienstverlening van deze jongere inwoners.

Figuur 13: Evolutie leeftijdsgroep "0-19"-jarigen in gemeente Opwijk

Onderwijs is een belangrijk thema voor deze doelgroep. Opwijk heeft een groot en gevarieerd netwerk van scholen op zijn grondgebied waardoor dit een belangrijke vorm van dienstverlening is. Op vandaag zijn de meeste inwoners van Opwijk zeer tevreden over de onderwijsvoorzieningen in hun gemeente. De score is zelfs beter dan de gemiddelde score van alle gemeenten in het Vlaams gewest.

Figuur 14: Tevredenheid onderwijsvoorzieningen in gemeente Opwijk

Om de gemeente Opwijk aantrekkelijk te houden voor deze jonge generatie viel het in de gesprekstafels en de tendensanalyse op dat de burgers vragende partij zijn om extra in te zetten op

een rijk verenigingsleven in Opwijk en de uitbreiding van speelpleinen en speelplaatsen voor jongeren.

Om van Opwijk een bruisende gemeente te maken en te houden kunnen onder meer volgende acties:

- Instandhouden en het onderhouden van gemeentelijke speeltuinen
- Verhogen van de participatie van de georganiseerde en niet-georganiseerde jeugd in het beleid
- Analyseren van de huidige jeugdwerkingsubsidies
- Optimaliseren van de ondersteuning van jeugdverenigingen op alle vlakken (infrastructuur, brandveiligheid, vorming, projecten,..)
- Engagement aangaan van een verregaande samenwerking met Nijdrop, scholen, jeugdverenigingen, andere diensten en alle groepen of organisaties die een meerwaarde kunnen bieden of extra kennis en knowhow kunnen bijdragen
- ...

Meer acties vanuit de diensten van gemeente en OCMW Opwijk zijn terug te vinden in bijlage 4.

Vaststelling 2 : Stijging drugs- en alcoholproblematiek in de gemeente

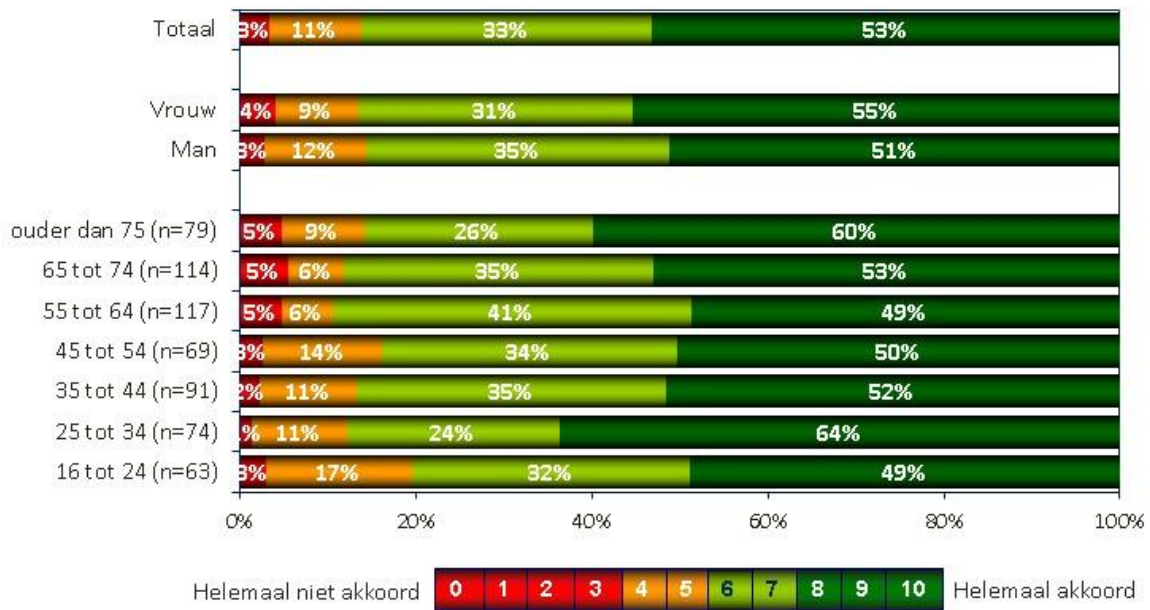
Op basis van de ervaring en de expertise van de medewerkers in de sociale dienst en vrije tijdsdiensten werd tijdens de tendensanalyse de drugs- en de alcoholproblematiek in gemeente Opwijk aangekaart. Niet alleen nemen dergelijke problematieken toe, ook blijken de individuele probleemsituaties steeds complexer te worden. Uit onderzoek in 2015 bleek dat 13% van de jongeren (15-24 jaar, 17% mannen en 7% vrouwen), 15% van de inwoners tussen 45-54 jaar en 20% van de inwoners tussen 55 en 64 jaar een risicogedrag⁷ toont naar alcohol. Ook gebruikte 3% a 4% van de ondervraagden in het onderzoek cannabis in de maand voorafgaand aan het onderzoek⁸.

Ondanks deze tendens voelen de meeste inwoners van de gemeente zich wel voldoende veilig binnen de gemeente. In onderstaande figuur blijkt dat 86% van de inwoners in Opwijk zich zelden of nooit onveilig voelen binnen hun gemeente.

⁷ Risicovol alcoholgebruik (♀ min. 15 glazen/week; ♂ min 22 glazen/week)

⁸ HISIA studie 2015

"In het algemeen voel ik me veilig in Opwijk"

Figuur 15: Evolutie aantal personen die zich onveilig voelen in gemeente Opwijk¹

In de toekomst wenst de sociale dienst zich extra in te zetten op preventiecampagnes samen met de jeugddienst om die problematieken te voorkomen. Een efficiënt preventief beleid kan volgens de experts binnen de organisatie een deel van het probleem verhelpen.

Daarnaast gaven de resultaten van de tendensanalyse aan dat een goede samenwerking met de lokale politie of het uitschrijven van GAS-boetes in de toekomst een beter middel kunnen zijn om repressief op te treden.

Vaststelling 3: Stijgende groei van het aantal alleenstaanden

De voorspelde groei van het aantal alleenstaanden tussen 2018 en 2024 in Opwijk is 20,8%. Binnen gelijkaardige gemeenten is deze voorspelling gelijk aan 16,8% wat aangeeft dat binnen de gemeente Opwijk meer inspanningen nodig zullen zijn om hierop in te spelen.

Opportunities

De aandachtspunten van de toename van het aantal alleenstaanden zijn bovendien zeer uiteenlopend en afhankelijk van de leeftijdscategorie van de desbetreffende doelgroep.

De gemeente Opwijk probeert op de vereenzaming van alleenstaande ouderen reeds in te spelen door het uitbouwen van een sterk vrijwilligersbeleid. Inwoners kunnen op vandaag heel vlot inspanningen leveren en een vrijwilligersrol opnemen. Vrijwilligers kunnen een eerste hulpmiddel zijn voor senioren die alleenstaand zijn en die zich soms eenzaam voelen, die minder mobiel zijn om hun boodschappen zelf te doen... Voor vrijwilligers zelf is dit de geschikte manier om zich meer maatschappelijk te engageren. Daarnaast merken wij in Opwijk een groot aantal inwoners op die recht hebben op mantel- en thuiszorg. Om antwoord te bieden aan de stijgende vraag naar deze dienstverlening kan het toekomstig bestuur hiervoor ook extra middelen voorzien.

Bedreigingen

Deze stijging brengt daarnaast ook verschillende uitdagingen met zich mee:

- Een stijging van de vereenzaming of sociale uitsluiting bij deze groep
- Een stijging in de vraag naar kinderopvangplaatsen door alleenstaande ouders
- Een stijgende vraag naar betaalbare en kleinere woonaangelegenheden (zoals hierboven reeds besproken)
- ...

3.5. Ontspannen

Vaststelling 1: Vrije tijdsaanbod – sterk in cultuur & jongeren, aandacht voor sportinfrastructuur en activiteiten voor (kleine) kinderen

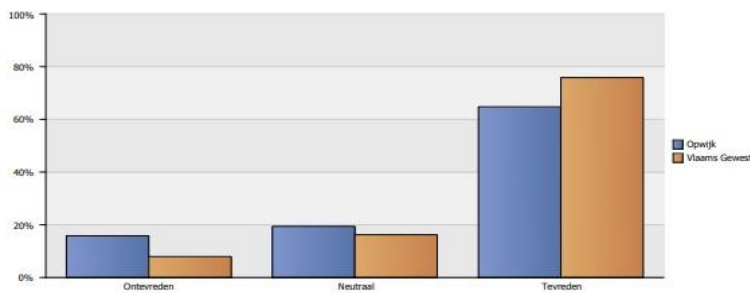
Opportunities

Opwijk is in vergelijking met vele andere gemeenten gekenmerkt door een sterke stijging van het aantal jonge inwoners. Het zal voor het gemeentebestuur een uitdaging zijn om de komende jaren enorm in te zetten om aan de noden van deze bevolkingsgroep te voldoen. Een eerste belangrijke opportuniteit is hierbij om voldoende in vrijetijdsactiviteiten te voorzien. Op vlak van culturaanbod scoort onze gemeente goed tot zeer goed maar voornamelijk sportinfrastructuur is op vandaag een knelpunt in de gemeente.

Op basis van de gemeentemonitor stellen we wel vast dat de ontevredenheid bij inwoners vooral betrekking heeft op de sportinfrastructuur op vandaag. 16% van de inwoners geven aan ontevreden te zijn over het huidig aanbod aan sportvoorzieningen in de gemeente. 19% van de inwoners antwoorden neutraal op deze vraag. Deze cijfers liggen een stuk onder de gemiddelde tevredenheid in gemeenten uit het Vlaams gewest. Daarentegen geeft slechts 7% aan ontevreden te zijn omtrent de

cultuurvoorzieningen in gemeente Opwijk.

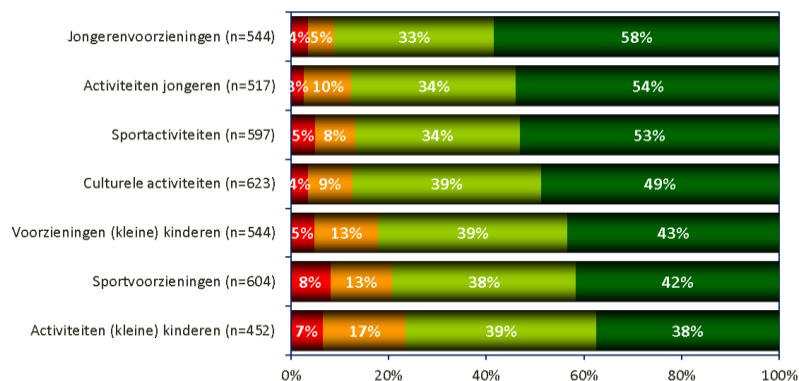
Uit de gesprekstafels zijn deze cijfers bevestigd, maar gaven verschillende burgers aan dat ze de omgeving van de vrijetijdsinfrastructuur voornamelijk niet voldoende veilig vinden.

Figuur 16: Tevredenheid sportinfrastructuur in gemeente Opwijk

Daarnaast gaven ze aan dat er een aanbod is voor alle leeftijden, maar dat ze het niet voldoende gevarieerd vinden.

"In welke mate gaat u akkoord met onderstaande uitspraken over diverse voorzieningen en activiteiten in Opwijk? Er is voldoende aanbod aan..."

Figuur 17 Tevredenheid over het aanbod van vrijetijdsdienstverlening⁹

⁹ N geeft ook hier aan hoeveel respondenten in de burgerpeiling de voorzieningen en de activiteiten in Opwijk... hebben beoordeeld.

Tot slot geven de burgers ons in de burgerpeiling nog mee dat ze over het algemeen tevreden tot zeer tevreden (vnl. jongerenvoorzieningen en activiteiten voor jongeren) zijn over de vrijetijdsdienstverlening maar dat de gemeente nog verder kan investeren in sportvoorzieningen (zie ook hoger) en activiteiten voor (kleine) kinderen.

Bedreigingen

Bij het inzetten op een uitgebreid vrijetijdsaanbod voor iedereen zal de focus op het voldoende toegankelijk maken ook essentieel zijn. Het beleid zal in de toekomst ook inspanningen moeten leveren voor het aanbieden van sociale tarieven voor haar activiteiten, zodat iedereen ervan kan genieten. Op die manier wordt het mogelijk dat alle doelgroepen kunnen deelnemen aan vrijetijdsactiviteiten en biedt de gemeente ook een antwoord aan de problematieken rond vereenzaming en sociale uitsluiting.

In de startnota van de (bijlage 4) zijn reeds ook enkele acties geformuleerd met de focus op vrije tijd voor alle leeftijden en doelgroepen:

- Het uitbouwen van een zinvol en gevarieerd vrijetijdsaanbod per leeftijd
- Het stimuleren van een **bewegingsaanbod**, ook bij kansengroepen, jeugd en scholen
- Analyseren en bestendigen van de **werkingssubsidies** van het jeugdhuis en van jeugdverenigingen
- ...

3.6. Lokaal Bestuur

Vaststelling 1: Dienstverleningconcept

De dienstverlening in gemeente Opwijk legt de nadruk op klantgerichtheid, klantvriendelijkheid en kwaliteit. Om dit in de toekomst te blijven benadrukken, moet ze een antwoord bieden op wijzigende tendensen als een toename van het aantal anderstaligen en vreemdelingen in de samenleving of aan een mondigere burger. Hiervoor organiseert de gemeente bijvoorbeeld de onthaaldag voor nieuwe inwoners.

Opportunities

De bestaande dienstverlening heeft naar communicatiemogelijkheden en het integreren van nieuwelingen verschillende groeimogelijkheden. Voor vreemdelingen zijn verschillende mogelijkheden mogelijk om hen beter in onze samenleving te betrekken: de UIT-pas ontwikkelen, het verlenen van cultuurcheques of hen zaken aanleren via projectwerking zijn slechts enkele voorbeelden die we meenemen uit de tendensanalyse.

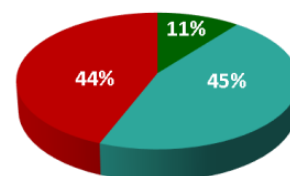
Daarnaast zal de toenemende diversiteit voornamelijk vereisen dat de bestaande dienstverlening toegankelijker wordt gemaakt, waardoor het bestuur in de toekomst meer zou kunnen samenwerken met externe instanties om de klant ook een hulpverlening op maat aan te bieden. Bedreigingen

Op vandaag zijn burgers een stuk mondiger geworden. Ze wensen sneller geholpen te worden en vrezen niet om de beslissingen van gemeentebesturen in twijfel te trekken. Deze mondigheid gaat gepaard met betrokkenheid. Burgers geven aan dat ze soms niet voldoende op de hoogte gehouden worden van nieuwe projecten binnen de gemeente, dat ze vele beslissingen moeten vernemen via de pers en dat ze in de toekomst graag meer verduidelijking wensen te zien van beslissingen uit de gemeenteraad. Deze vaststellingen kunnen het toekomstig bestuur aanzetten om haar communicatie naar de burger nieuw leven in te blazen of om dit op een andere manier in te vullen.

Bedreigingen

Op vandaag zijn burgers een stuk mondiger geworden. Ze wensen sneller geholpen te worden en vrezen niet om de beslissingen van gemeentebesturen in twijfel te trekken. Deze mondigheid gaat gepaard met betrokkenheid. Burgers geven aan dat ze soms niet voldoende op de hoogte gehouden worden van nieuwe projecten binnen de gemeente, dat ze vele beslissingen moeten vernemen via de pers en dat ze in de toekomst graag meer verduidelijking wensen te zien van beslissingen uit de gemeenteraad. Deze vaststellingen kunnen het toekomstig bestuur aanzetten om haar communicatie naar de burger nieuw leven in te blazen of om dit op een andere manier in te vullen.

“Wilt u graag inspraak over bepaalde toekomstplannen in Opwijk?”

- Ja, momenteel krijgen we daar voldoende de kans toe
- Ja, en graag meer dan op vandaag het geval is
- Neen, dat hoeft voor mij niet

Figuur 18 Inspraak in het bestuur

In de burgerpeiling werd vervolgens ook gevraagd naar de manier waarop burgers geïnformeerd wensen te worden. Uit deze resultaten blijkt dat de meesten het liefst op de hoogte worden gehouden of betrokken worden bij het beleid via een online vragenlijst of via een bijeenkomst waar ze ook inspraak krijgen.

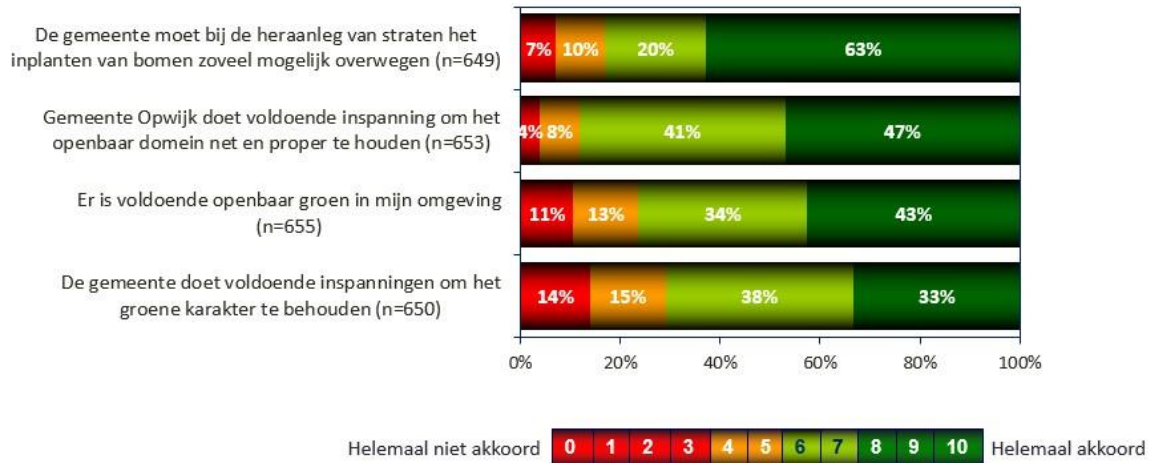

Figuur 19: Resultaten burgerpeiling omtrent de voorkeur van inspraak bij beslissingen van het gemeentebestuur

3.7. Ecologie en omgeving

Vaststelling 1: Groenvoorziening in de gemeente

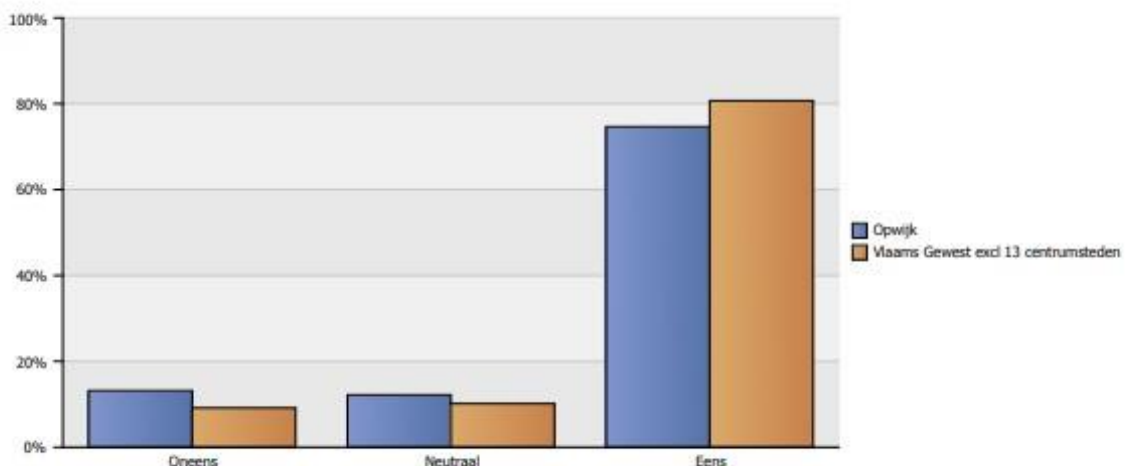
Op basis van resultaten uit de burgerbevraging stellen wij vast dat bijna 25% van de respondenten niet tevreden is over het openbaar groen in de omgeving.

Figuur 20: Resultaten burgerpeiling omtrent groenvoorziening in gemeente Opwijk¹⁰

In de gesprekstafels gaven burgers aan dat ze vinden dat het groen op vandaag niet voldoende onderhouden en beschermd wordt door de gemeente. Dit kan op basis van de resultaten van de burgerpeiling wel gedeeltelijk genuanceerd worden aangezien hier 71% van de respondenten de inspanningen van de gemeente wel voldoende vindt om het groen karakter te behouden.

De meningen zijn dus eerder verdeeld. In de gemeentemonitor geeft 75% van de bevroagden aan tevreden te zijn over het aanbod groen in hun gemeente. Dit cijfer is wel lager dan het gemiddeld cijfer in het Vlaams gewest.

Figuur 21: Tevredenheid aanbod groen in de gemeente

¹⁰ N geeft hier het aantal respondenten aan die de vragen omtrent groenvoorziening in gemeente Opwijk beoordelen.

Opportunities

Op vandaag neemt de bevolkingsdichtheid toe wat ten koste kan zijn van de groenvoorziening in de gemeente. Burgers geven aan dat de gemeente meer steun zou kunnen bieden aan initiatieven om gebouwen te renoveren, om de toename aan woningen op die manier in te perken. Dit zou vervolgens ook mogelijkheden bieden voor de aanleg van groenzones of speelpleinen en speelomgevingen voor jonge kinderen.

Ook in de startnota van de dienst (bijlage 4) komt dit onderwerp aan bod: eerst en vooral komen initiatieven van de diensten aan bod, maar daarnaast formuleren zij ook enkele mogelijkheden om groen en milieu ook in de toekomst voldoende aandacht te geven:

- Inrichten groene ruimte/parkje processiestraat als ontmoetingsplaats voor buurtbewoners en buurtkinderen
- Uitwerken en onderhouden van een functioneel en recreatief fiets- en wandelrouten netwerk

4 Interne analyse

In het tweede hoofdstuk van deze inspiratienota focussen we op de interne organisatie van welzijnsvereniging OPcura. Hier wensen we een inzicht te verwerven in de sterktes en aandachtspunten van onze organisatie en na te denken over de vraag: 'Wat zijn de prioritaire acties die door onze organisatie genomen moeten worden?'

Door middel van de inzage in verschillende interne documenten van de organisatie trachten we een beeld te vormen waar de welzijnsvereniging op vandaag staat. Gelet op het feit dat de welzijnsvereniging pas op 1 januari 2018 van start is gegaan, is deze interne analyse eerder beperkt. Wij verwijzen hierbij wel naar de risicoanalyse psychosociaal welzijn van het OCMW Opwijk waarin ook de bevraging van het personeel van het woonzorgcentrum was inbegrepen en de preventiebevraging bij de facilitymedewerkers door Haviland.

We splitsen de resultaten in twee delen: de interne werking van de organisatie en de werkbeleving binnen de organisatie. In bijlage kan u de bijbehorende grafieken terugvinden.

4.1. Analyse van de interne werking van de organisatie

Het bespreken van de resultaten gebeurt op basis van vier thema's uit het organisatiebeheersingsmodel van de VVSG en vat de belangrijkste sterktes en aandachtspunten voor de interne organisaties samen. Vervolgens ook een kort inzicht in de voornaamste prioritaire acties voor de toekomst en aandachtspunten die extra aandacht moeten krijgen om de werking te verbeteren.

Management

Planning is het eerste aspect dat een invloed uitoefent op het management van de organisatie. Door de oprichting van de welzijnsvereniging zijn sinds 2018 veel zaken op vlak van structuur gewijzigd. De welzijnsvereniging is een aparte publiekrechtelijke rechtspersoon. In het kader van deze oprichting werden er statuten opgemaakt, een beheersovereenkomst met gemeente en OCMW, een eigen rechtspositieregeling, eigen arbeidsreglement,... Diverse administratieve procedures voor de welzijnsvereniging werden opgemaakt in het kader van deze gewijzigde structuur. De kernopdracht, zijnde het doel en de activiteiten, werden duidelijk beschreven in de statuten en de beheersovereenkomst. OPcura is als publiekrechtelijke vereniging ook onderhevig aan de regelgeving BBC en is verantwoordelijk voor de opmaak van een apart strategisch en financieel meerjarenplan, budget en jaarrekening. De oprichting van de welzijnsvereniging werd voorbereid door een interne stuurgroep verzelfstandiging. Ook de personeelsleden van de zorgcampus werden via nieuwsbrieven of infovergaderingen op de hoogte gesteld van de planning en uitvoering van de welzijnsvereniging.

Een Algemene Vergadering voor de welzijnsvereniging werd opgericht, bestaande uit vertegenwoordigers van de twee deelgenoten, namelijk het OCMW Opwijk en gemeente Opwijk. Een Raad van Bestuur werd verkozen. De Algemene Vergadering heeft een aantal specifieke bevoegdheden zoals het wijzigen van de statuten, het goedkeuren van het meerjarenplan of het vaststellen van de jaarrekening. De Raad van Bestuur heeft de meest uitgebreide bevoegdheid om op te treden namens OPcura en kan beslissingen nemen in verband met het beheer en de werking van OPcura. Bepaalde taken kan de Raad van Bestuur vervolgens delegeren aan het directiecomité. Door de Raad van Bestuur

werd in zitting van 12 maart 2018 een huishoudelijk reglement goedgekeurd samen met een bevoegdheidsdelegatie van bepaalde taken aan het directiecomité.

Naast planning wordt het luik management ook beoordeeld op vlak van **klantgerichtheid**. Zo wordt er gewerkt aan de communicatie naar medewerkers en is deze gestructureerd en toegenomen. Zo worden enkele keren per jaar nieuwsbrieven opgemaakt en verspreid onder de medewerkers met hierin belangrijke (management)informatie. Een eenduidig evaluatie en functioneringsbeleid voor haar medewerkers en een éénduidige visie omtrent interne en externe communicatie zijn voorbeelden van acties waardoor de organisatie haar werking in de toekomst nog kan verbeteren. Ook op vlak van externe klanten tracht de organisatie kwaliteit van dienstverlening te verbeteren door het voeren van tevredenheidsmetingen, inspraak te verlenen aan bewoners en gebruikers en correct klachtenmanagement. Jaarlijks wordt er een kwaliteitsplanning opgemaakt die opgevolgd wordt door een interne stuurgroep kwaliteitszorg.

Middelen

Het tweede thema dat behandeld wordt binnen het organisatiebeheersingsmodel zijn de middelen van de organisatie. Hier blijkt de organisatie reeds verregaande stappen te zetten op vlak van personeel: de opstart van het zorgbedrijf, de uitgebreide bevoegdheden van het directiecomité rond personeelsbeleid om aldus flexibeler te kunnen inspelen op noden en behoeften in de zorgsector en een nauwgezette opvolging van de personeelsbezetting binnen de diensten zijn hiervan voorbeelden. Op vlak van infrastructuur, gebouwen, financiële rapporteringen en aankopen en contracten blijkt de organisatie hoog te scoren. Binnen de Raad van Bestuur worden relevante indicatoren opgevolgd zoals rond opnamebeleid, verzuimcijfers, personeelskredieten. Omtrent ICT blijkt dat een visie op vandaag ontbreekt en dat er geen concrete planning omtrent noden, acties en projecten van ICT is opgemaakt.

Dienstverlening

Uit de analyse valt op dat de organisatie veel aandacht schenkt aan een kwaliteitsvolle dienstverlening. De dienstverlening wordt onderverdeeld in 4 grote pijlers: woonzorg, brugzorg, buurtzorg en thuiszorg. Eén van de uitdagingen van de welzijnsvereniging is om een integrale ouderenzorg aan te bieden d.w.z. zorg op maat van de veranderende cliënt die naadloos kan overstappen van de ene dienst naar de andere dienst. De meer bedrijfseconomische cultuur en de hieraan verbonden flexibiliteit van de zorgvereniging moet ervoor zorgen dat de zorg nog beter en efficiënter uitgebouwd wordt zodat de burger kan genieten van een betere ouderenzorg in de gemeente. De meerwaarde is dan ook dat op termijn hierdoor meer opportuniteiten worden gecreëerd om dienstverlening rond zorg uit te bouwen (= zorgverbreding). Het verbreden van het aanbod, al dan niet in samenwerking met andere actoren, en het kenbaar maken van dit aanbod zijn de speerpunten binnen de welzijnsvereniging. Het voldoende informeren van de bevolking over het aanbod, het verder wegwerken van negatieve beeldvorming over bepaalde thematieken zoals dementie en het zorgen voor een voldoende instroom van nieuwe klanten (vb. dagverzorgingscentrum) blijven uitdagingen voor de welzijnsvereniging.

Metten en verbeteren

De organisatie tracht zichzelf te verbeteren via het voeren van tevredenheidsmetingen, het voorzien van inspraak voor bewoners en klanten, een correct klachtenmanagement, het opvolgen en evalueren van kwaliteitsplanning, oprichting van interne werkgroepen, registreren en opvolgen van de verplichte kwaliteitsindicatoren en inspectieverslagen en audits. Tevens worden verschillende kostprijsindicatoren ontwikkeld en bijgehouden (vb. kostprijs incontinentiemateriaal per bewoner per dag).

4.2. Analyse van werkbeleving bij medewerkers

Om de werkbeleving bij medewerkers te scoren is gebruik gemaakt van de risicoanalyse psychosociaal welzijn van OCMW Opwijk uit het jaar 2017 en de daaraan verbonden verbeteractievoorstellen. Ook in 2017 is er een preventiebevraging gebeurd door Haviland bij de medewerkers van de dienst facilities.

Uit deze analyse blijkt dat het OCMW (en dus ook de welzijnsvereniging) als organisatie hoog scoren in zaken als een goede balans tussen hun werk- en privéleven, de inhoud van hun takenpakket en de werkrelatie met hun direct leidinggevende. In de bijlage vindt u nog enkele algemene resultaten uit deze welzijnsaudit terug.

Als besluit bij de preventieanalyse geeft preventiedienst Haviland het volgende mee:

“De preventiedienst Haviland was zeer tevreden over de openheid, de eerlijkheid en de medewerking van de ondervraagde personen. Algemeen kan gesteld worden dat het merendeel van de medewerkers graag bij het OCMW (welzijnsvereniging) en meerbepaald in de dienst was & strijk, de technische dienst, de dienst keuken of de dienst schoonmaak van het woonzorgcentrum De Oase werkzaam is. De resultaten van deze bevraging kwamen daarenboven in grote lijnen overeen met de bevindingen die voortvloeiden uit de welzijnsaudit.

Op geen enkele vraag die in de bevraging aan bod kwam, werd er overwegend negatief geantwoord. Globaal genomen kunnen de medewerkers hun toegewezen taken en werk veilig uitvoeren. Over het algemeen is men tevreden over de aangeboden middelen, beschikbare beschermingsmiddelen en voorziene werkkledij.

Met betrekking tot de instructies, de documentatie en de opleidingen die men krijgt, drukte de meerderheid zich eveneens positief uit. De omgang met de directe collega's verloopt doorgaans goed en de omgang met de directe leidinggevenden verloopt eveneens goed. Per beantwoorde vraag werden er eveneens enkele verbeter- en aandachtspunten genoteerd, waaraan op gepaste wijze gevolg gegeven moet worden.

Er werden eveneens twee open vragen gesteld aan de medewerkers. Enerzijds werd hen gevraagd welke de belangrijkste aandachtspunten zijn in de diensten van het OCMW (Welzijnsvereniging) op het vlak van veiligheid en anderzijds werd geïnformeerd naar hoe de veiligheid, de preventie en het welzijn op het werk zou kunnen worden verbeterd. De aangekaarte aandachtspunten en de geformuleerde adviezen werden eveneens opgenomen in het verslag.

De preventiedienst adviseert om de aangekaarte aandachtspunten te onderzoeken en hieraan indien ter zake gevolg te geven. Wat betreft de adviezen van de werknemers vraagt de preventiedienst om deze in overweging te nemen en te implementeren in de organisatie van de desbetreffende diensten van woonzorgcentrum De Oase indien ze relevant zijn.”

Diverse verbeterpunten uit deze preventiebevraging van Haviland werden ondertussen uitgevoerd zoals de hernieuwing van schoonmaakmateriaal en de aankoop van een nieuwe korvenafwasmachine voor de keuken. Bij opmaak van het meerjarenplan 2020–2025 zal nagegaan worden of nog bijkomende investeringen in de uitrusting en installaties voor de facilitydiensten noodzakelijk zijn.

5. Bijlagen

5.1 Bijlage 1: Resultaten van de burgerpeiling

5.2 Bijlage 2: Enkele resultaten van de interne analyse

5.3 Bijlage 3: Samenvatting van de tendensanalyse per cluster

5.4 Bijlage 4: Startnota van de gemeenteraadverkiezingen

Overeenkomstig art. 286, 287 en 330 van het Decreet Lokaal Bestuur zal de publicatie van deze omgevingsanalyse op de website van de welzijnsvereniging OPcura (opcura.opwijk.be/algemeen) gebeuren binnen de 10 dagen na de zitting van de Algemene Vergadering.

OMGEVINGSANALYSE OPWIJK

Rapport burgerpeiling en afspraken gesprekstafels

11 april 2018

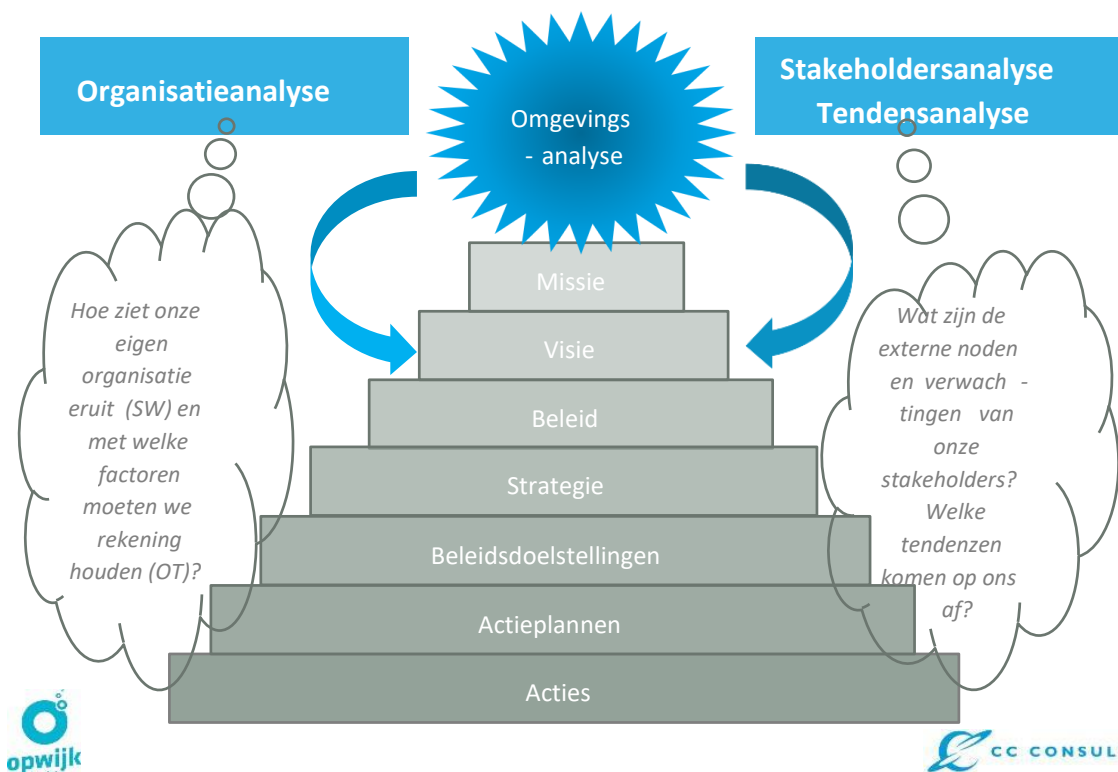
Agenda

CONTEXT EN
METHODE

RESULTATEN

CONCLUSIES

Context

Gemeente en OCMW Opwijk wensen in het kader van het extern luik van de omgevingsanalyse een participatietraject op te zetten, volgende onderdelen worden daarin voorzien:

1. **Burgerpeiling: diverse thema's, ruime bevraging onder inwoners**
2. **Gesprekstafels met inwoners: bepaalde thema's uit burgerpeiling verder uitdiepen**

Methode

- ☞ Aselecte steekproef (SRS) bij +16 jarigen (n=1400)
- ☞ Veldwerk: 26 februari '18 – 30 maart '18
 - Uitnodiging: in brievenbus op maandag 26 februari
 - Herinnering: maandag 12 maart
- ☞ Gemixte methode: papier en online (opwijk.burgerpeiling.be) ☞
- ☞ Unieke inlogcode:

Methode

- ☞ Bruto steekproef n=1.400
- ☞ Gemixte methode: papier en online

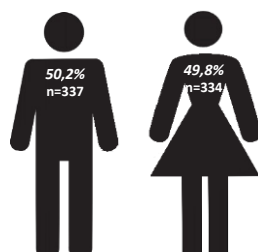
- ☞ Netto steekproef (n=671 / responsgraad = 48%responsgraad = 48%)
- ☞ Foutenmarge: 3,67 % / betrouwbaarheidsniveau: 95%
- ☞ Totaal terug gestuurde omslagen: 489 ex.
 - 2 exemplaren reeds online deelgenomen
 - 1 exemplaar 'user non response' wegens ziekte

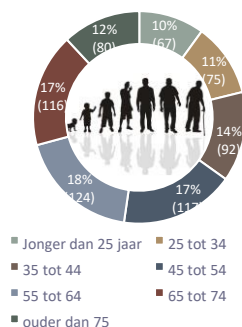
Steekproef: geslacht en leeftijd

Geslacht

Leeftijd

n=671

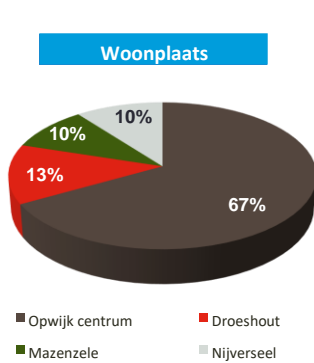

Beperkte weging op geslacht en leeftijd

Realiteit	Wegingsfactor	Netto steekproef	Realiteit	Wegingsfactor
16-24	M	4,77 %	5,98 %	1,2544
	V	5,22 %	5,93 %	1,1371
25-34	M	5,22 %	6,42 %	1,2300
	V	5,96 %	7,04 %	1,1817
35-44	M	7,00c %	8,61 %	1,2289
	V	6,71 %	8,40 %	1,2519
45-54	M	8,64 %	9,13 %	1,0558
	V	8,79 %	8,53 %	0,9703
55-64	M	10,43 %	8,17 %	0,7828
	V	8,05 %	8,10 %	1,0063
65-74	M	7,90 %	6,12 %	0,7746
	V	9,39 %	6,26 %	0,6670
75 en ouder	M	6,26 %	4,48 %	0,7155
	V	5,66 %	6,84 %	1,2079

Om representatieve uitspraken te kunnen doen voor alle inwoners van Opwijk van 16 jaar of ouder wordt een (beperkte) weging doorgevoerd op basis van geslacht en leeftijd.

Steekproef: samenstelling

Woonplaats

	Steekproef	Realiteit
Opwijk centrum	66,8%	67,1%
Droeshout	13,1%	12,7%
Mazenzele	9,7%	9,3%
Nijverseel	10,4%	11,0%

Steekproefverdeling quasi identiek aan reële situatie

n=671

Agenda

CONTEXT EN
METHODE

RESULTATEN

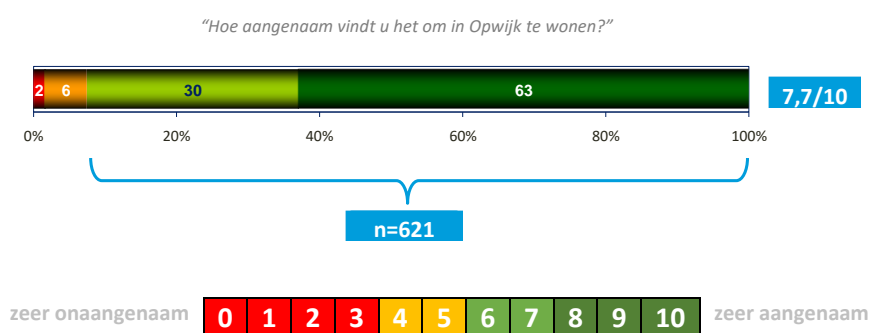
CONCLUSIES

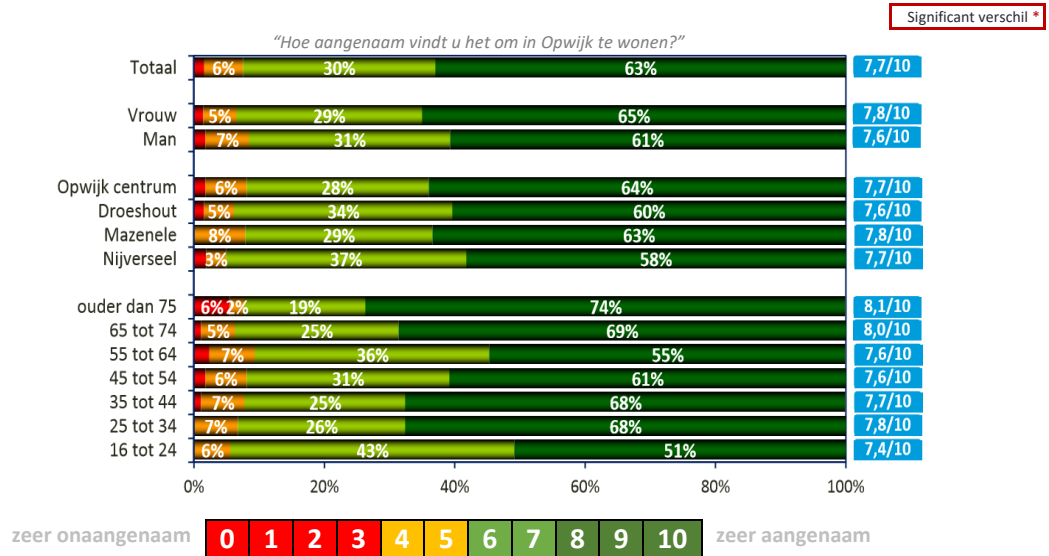
Resultaten

Een ruime meerderheid vindt het (heel) aangenaam wonen in Opwijk

Geen betekenisvol verschil in beoordeling algemene tevredenheid naargelang geslacht, leeftijd of deelgemeente waar men woont.

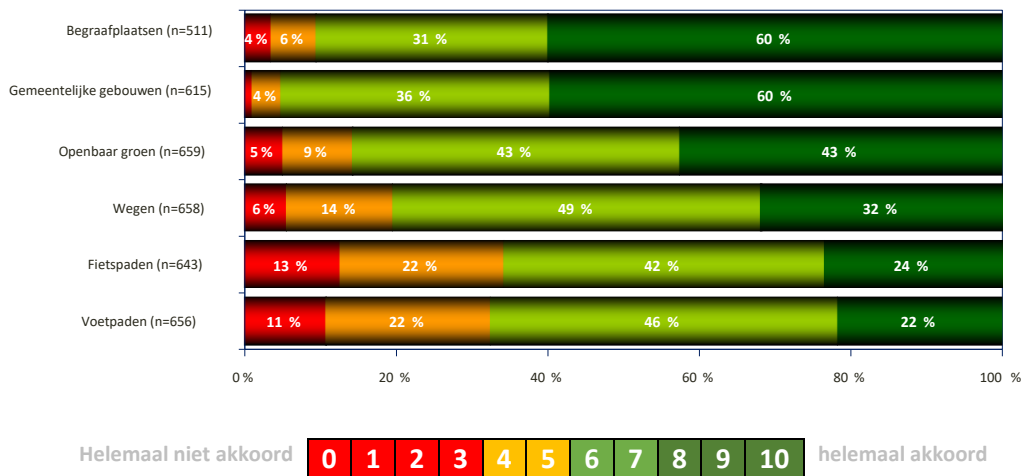

n=671

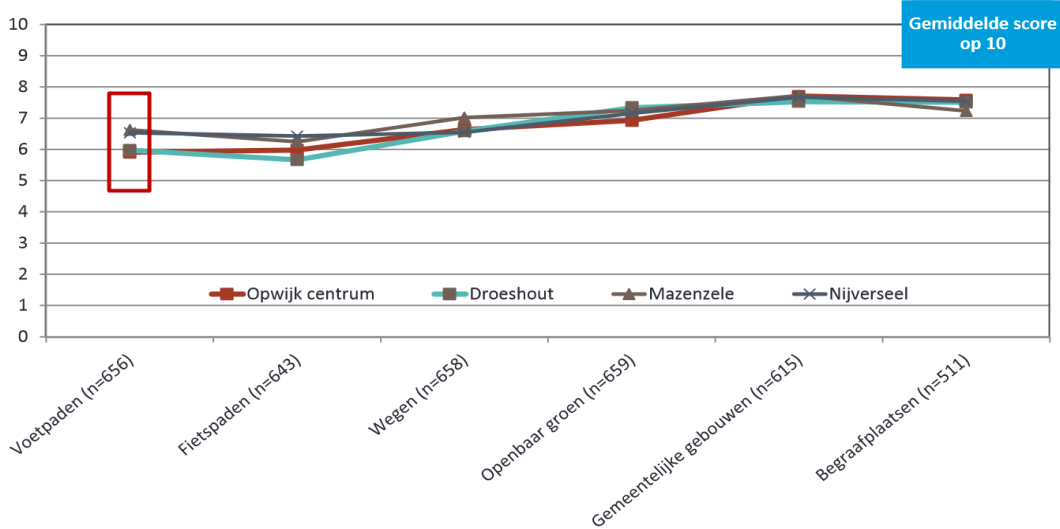

Het onderhoud van de gemeentelijke infrastructuur wordt door een meerderheid positief bevonden. Aandacht voor onderhoud fiets- en voetpaden.

"In welke mate gaat u akkoord met onderstaande uitspraken over het onderhoud van de gemeentelijke infrastructuur in Opwijk? is/ zijn goed onderhouden"

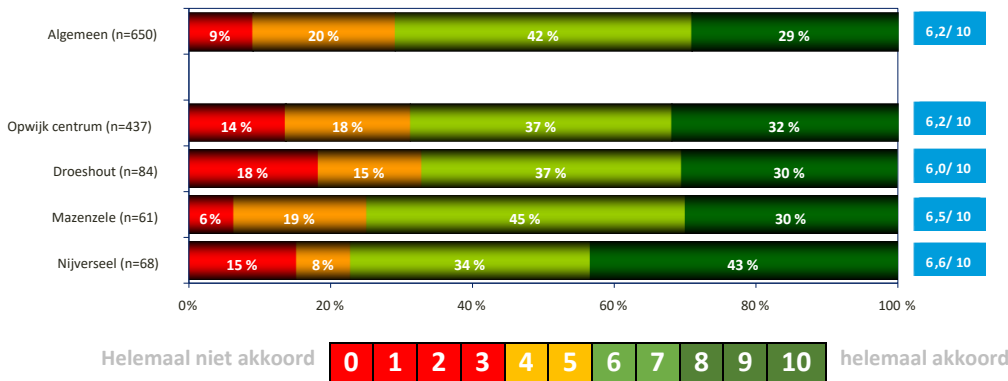
Weinig verschil in beoordeling onderhoud infrastructuur naargelang deelgemeente.

29% van de inwoners beoordeelt het onderhoud van wegen, voet- en fietspaden in hun directe omgeving als negatief.

Significant verschil *

"In mijn directe omgeving zijn de wegen, voet- en fietspaden goed onderhouden"

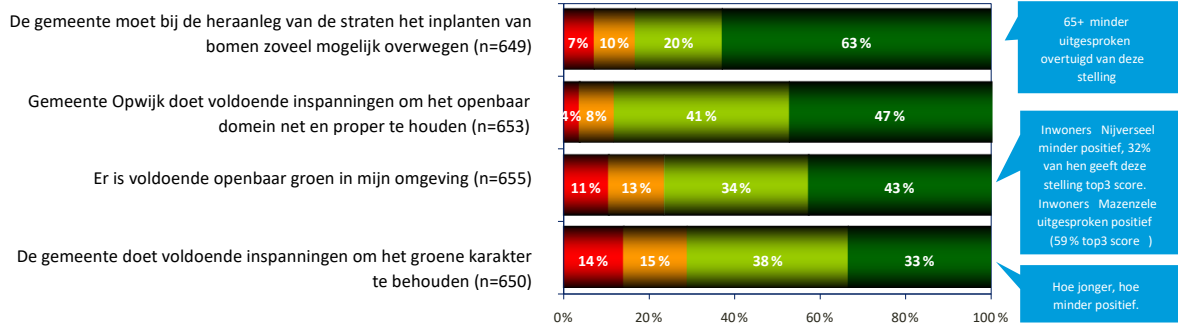
Geen significante verschillen inzake geslacht of leeftijd.

Het groene karakter behouden blijkt voor nogal wat inwoners een uitdaging. Hoe jonger, hoe minder men van oordeel is dat de gemeente voldoende inspanning daartoe levert.

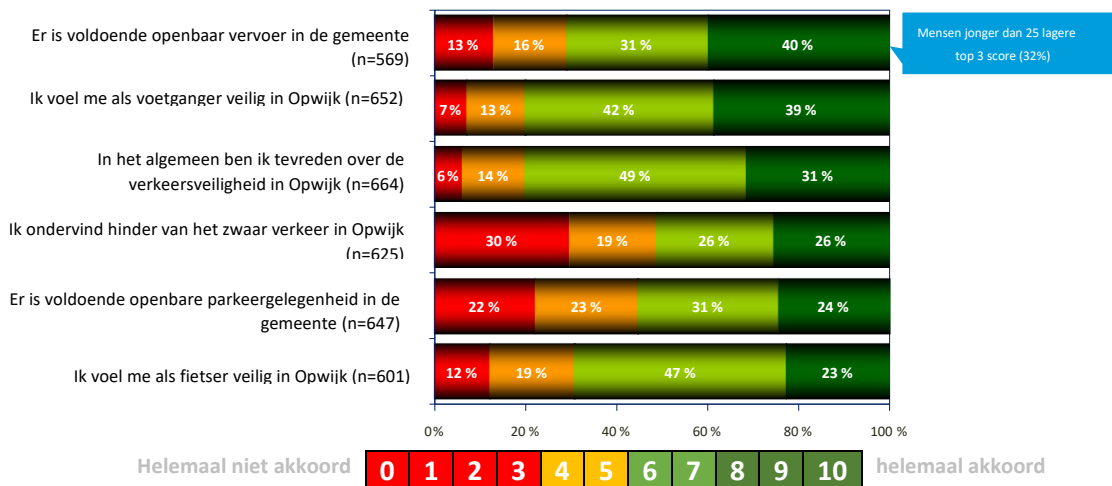
"In welke mate gaat u akkoord met onderstaande uitspraken over het milieu en het groene karakter in Opwijk?"

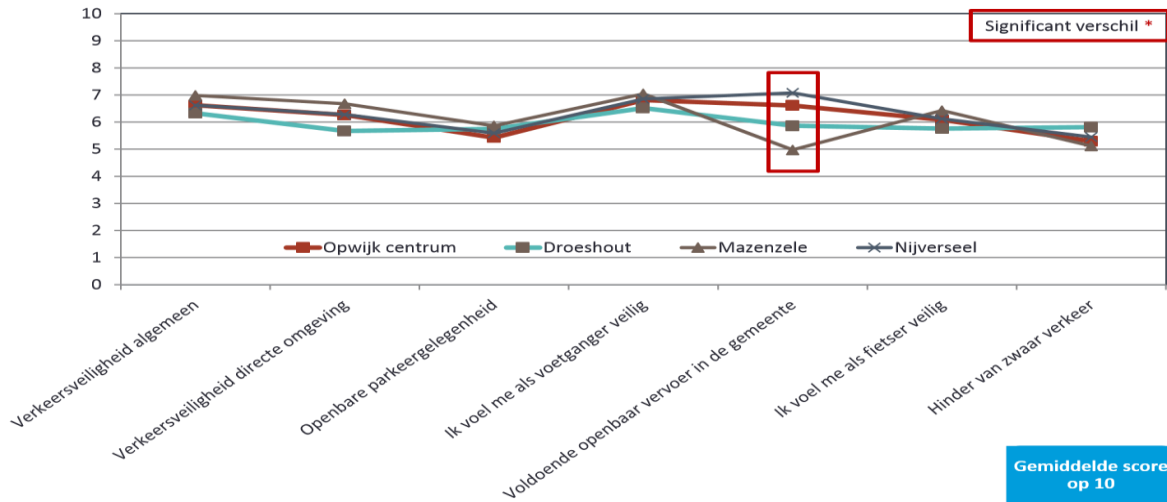
De helft van de inwoners geeft aan hinder te ondervinden van het zwaar verkeer in Opwijk.

"In welke mate gaat u akkoord met onderstaande uitspraken over verkeer en mobiliteit in Opwijk?"

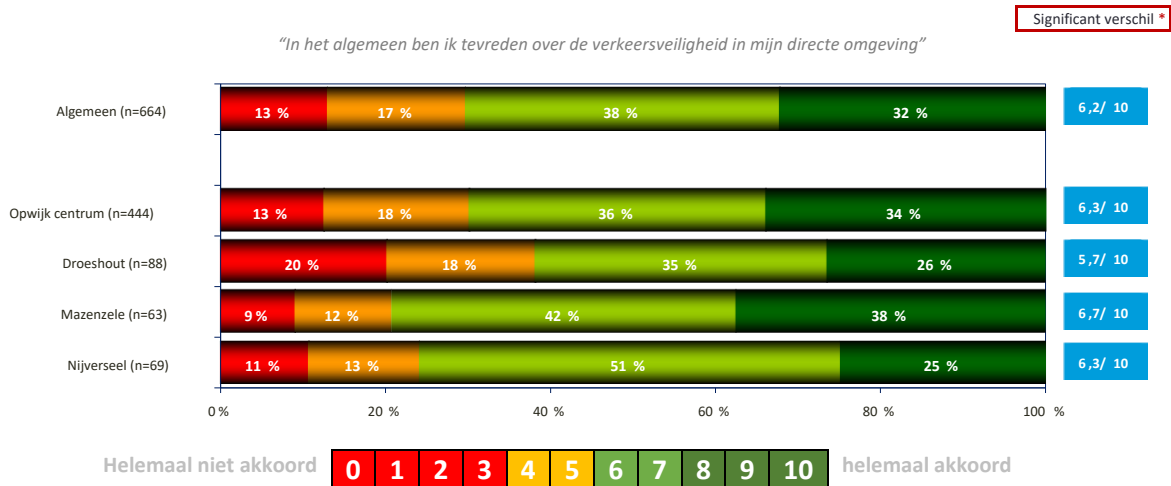
Inwoners van Mazenzele beoordelen het aanbod aan openbaar vervoer minder positief dan overige inwoners.

20

De verkeersveiligheid in de directe omgeving wordt minder positief beoordeeld dan de algemene verkeersveiligheid in Opwijk.

Algemene verkeersveiligheid in Opwijk scoort gemiddeld 6,6/10, in de directe omgeving 6,2/10.

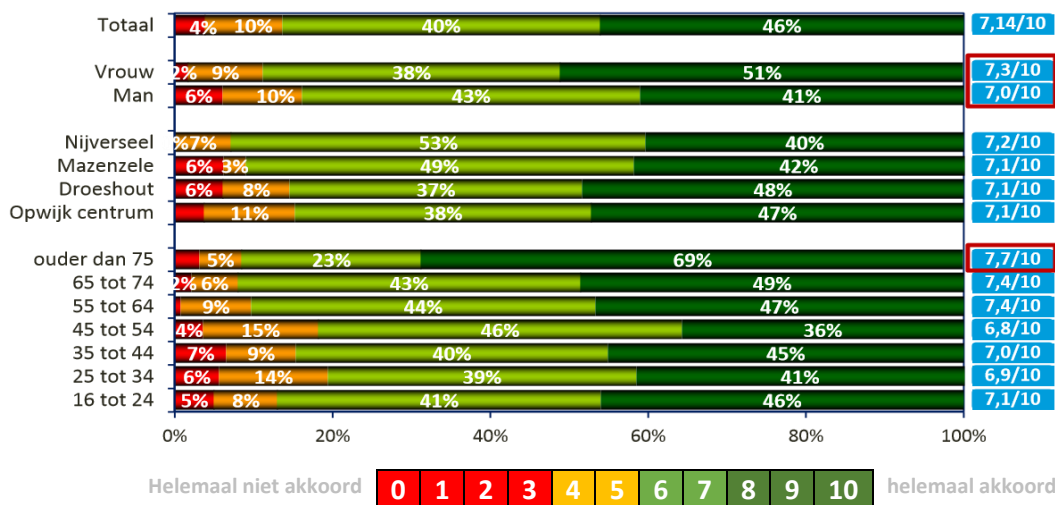

Resultaten

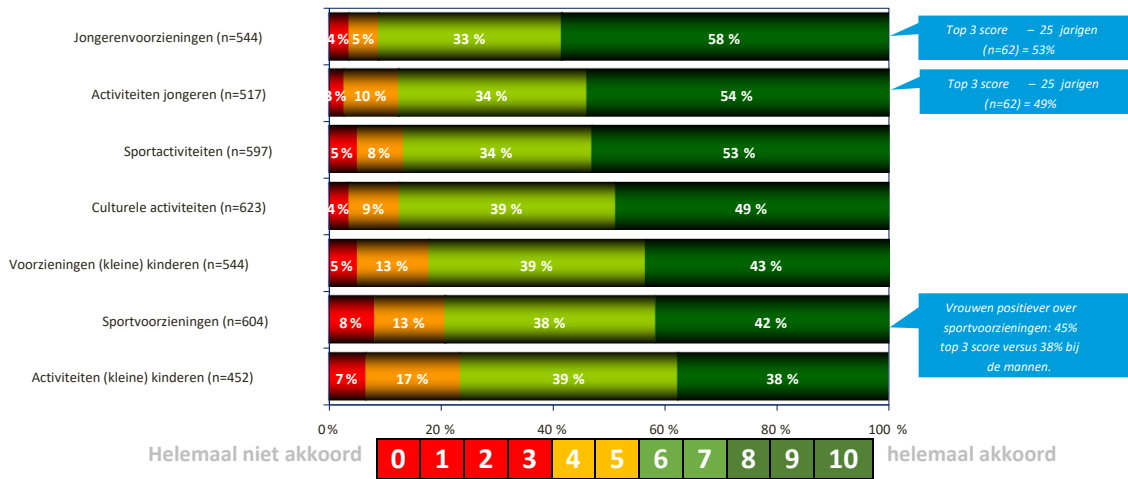
Meerderheid (zeer) tevreden met aanbod aan voorzieningen in Opwijk.
Weinig verschil in tevredenheid m.b.t. aanbod aan voorzieningen volgens
deelgemeente.

"In het algemeen ben ik tevreden over het aanbod aan voorzieningen in Opwijk"

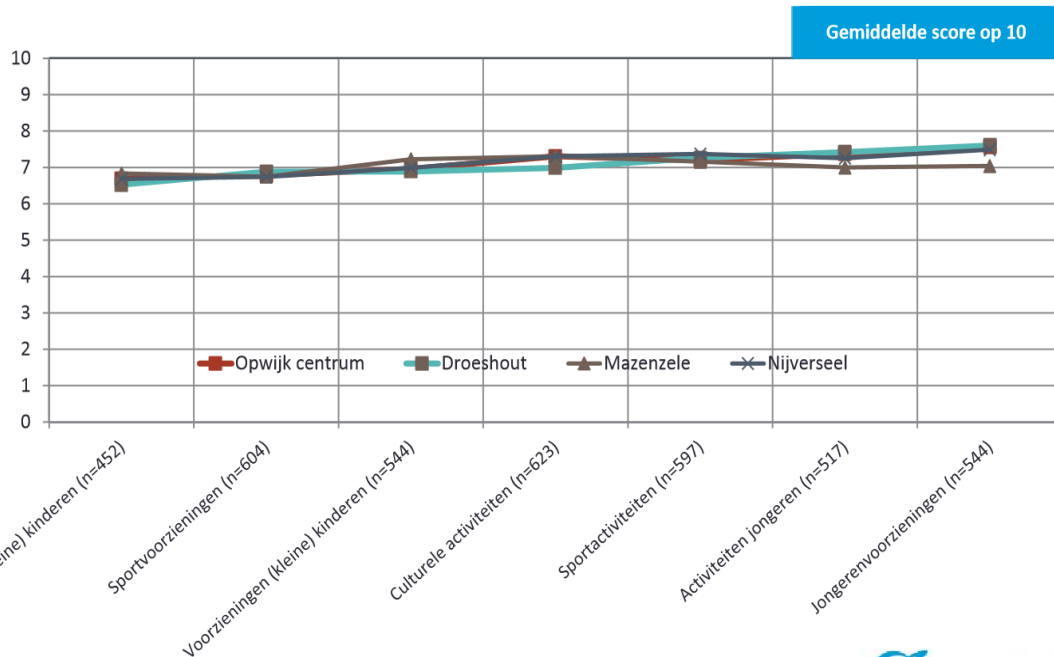

Aanbod aan diverse voorzieningen in Opwijk wordt positief beoordeeld.

“In welke mate gaat u akkoord met onderstaande uitspraken over diverse voorzieningen en activiteiten in Opwijk? Er is voldoende aanbod aan...”

Tevredenheid ten aanzien van diverse voorzieningen: geen significante verschillen in beoordeling naargelang woonplaats.

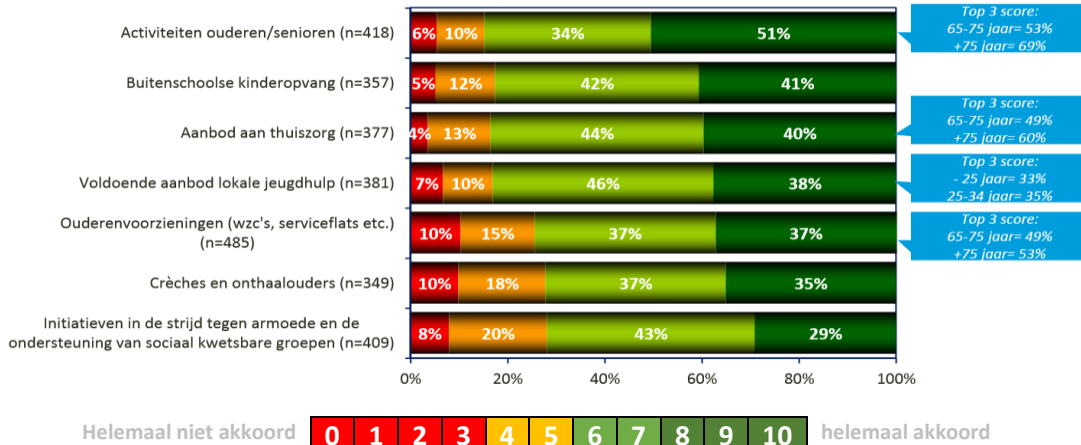

Welzijnsvoorzieningen worden (matig) positief beoordeeld.

Ouderenvoorzieningen en –activiteiten:

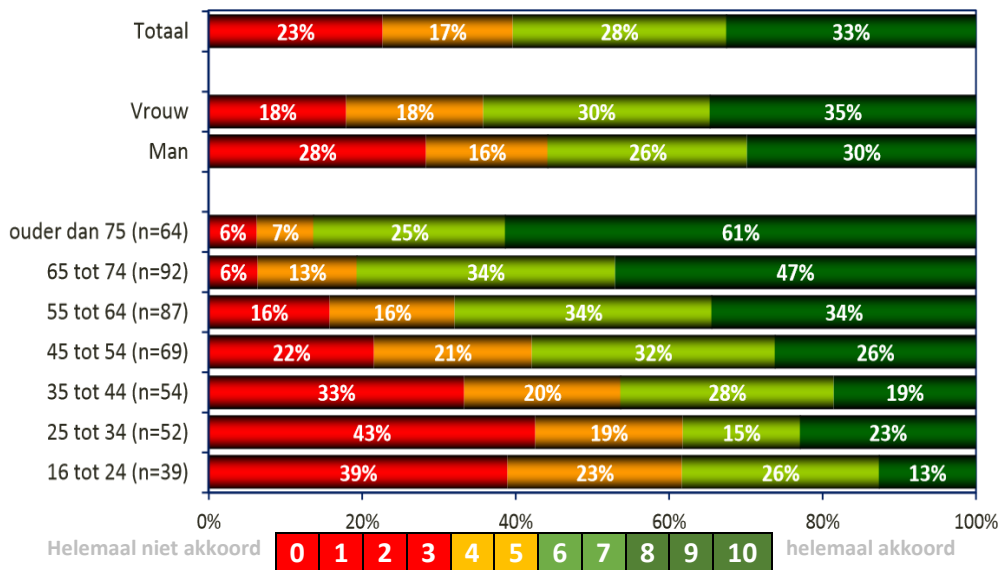
+75-jarigen positiever dan jongere ‘senioren’.

“In welke mate gaat u akkoord met onderstaande uitspraken over welzijn in Opwijk? Er is voldoende aanbod aan...”

Hoe ouder, hoe beter dat het aanbod van dienstverlening van de zorgcampus gekend is.

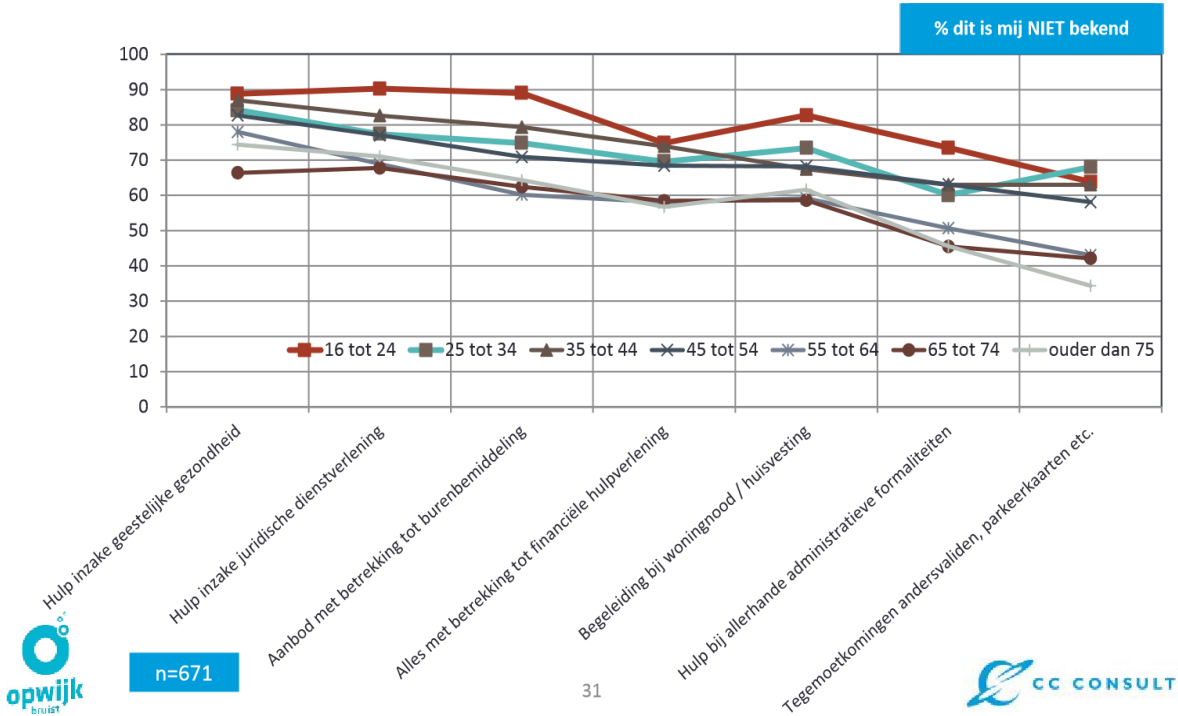
“Het aanbod van dienstverlening van de OCMW-zorgcampus is mij voldoende gekend”

n=457

Hoe ouder, hoe beter het aanbod m.b.t. sociale dienstverlening gekend is.

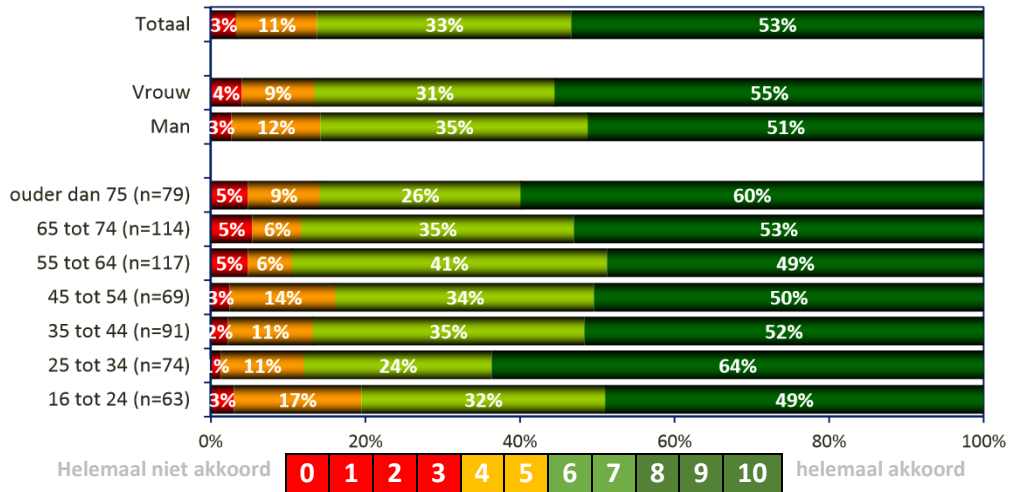

Resultaten

Veiligheidsgevoel scoort vrij goed in Opwijk. Geen significant verschil naar deelgemeente, geslacht of leeftijd.

"In het algemeen voel ik me veilig in Opwijk"

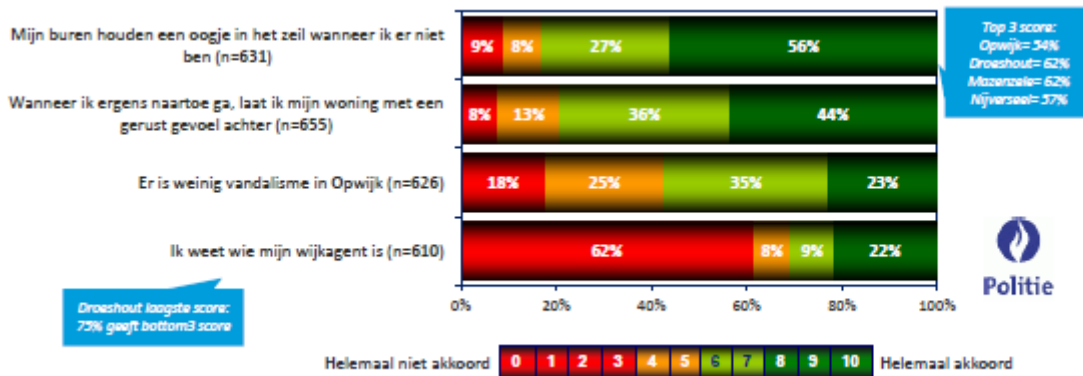
n=661

33

43% van de inwoners is niet akkoord met de stelling dat er weinig vandalisme is in Opwijk. Een minderheid kent zijn of haar wijkagent.

"In welke mate gaat u akkoord met onderstaande uitspraken over veiligheid in Opwijk?"

Resultaten

Een kleine minderheid van de inwoners deed de voorbije jaren beroep op ‘De Wegwijzer’. Zij die dit deden zijn over het algemeen tevreden.

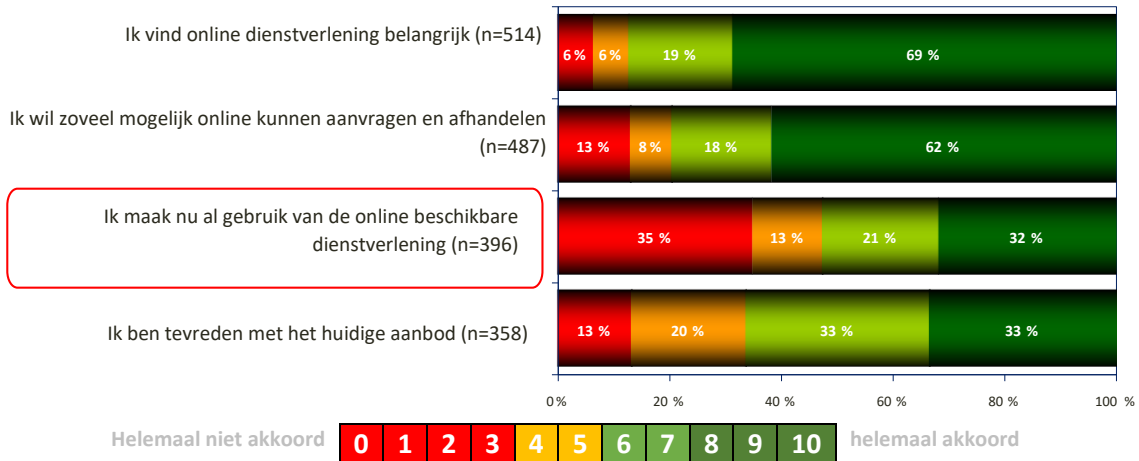

n=628

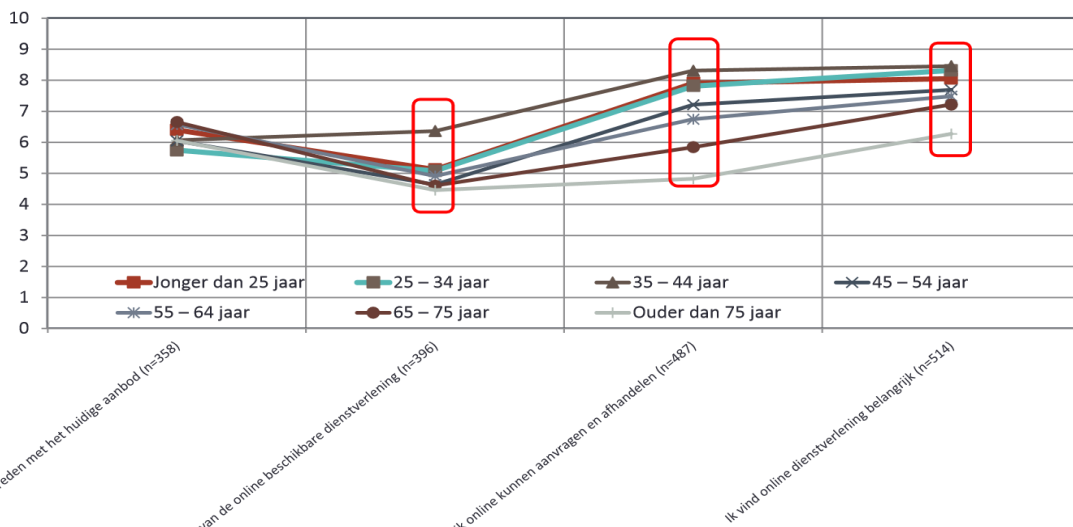
Een ruime meerderheid geeft aan online dienstverlening belangrijk te vinden. De helft maakt geen gebruik van hetgeen beschikbaar is.

"In welke mate kan u akkoord gaan met de volgende stellingen over online dienstverlening door de gemeente?"

Vooraf de 35 tot 44-jarigen maken op heden al gebruik van de online beschikbare dienstverlening.

Mensen ouder dan 75 hebben beduidend minder interesse.

Gemiddelde score op 10

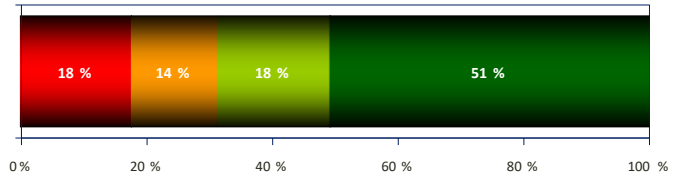

De helft kiest ervoor geen afspraak te maken en gewoon langs te komen. Zij die wel graag op afspraak zouden komen, maken die het liefst online.

"In welke mate kan u akkoord gaan met de volgende stellingen over het werken op afspraak voor de dienstverlening?"

Ik maak liever geen afspraak en kom gewoon langs tijdens de openingsuren (n=608)

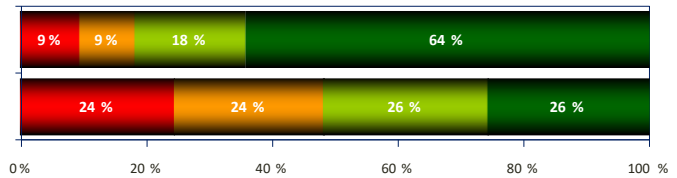
Voornamelijk 65plussers komen liever langs tijdens de openingsuren, zonder afspraak (+/- 72 % top3 score)

n=299

Ik zou graag de mogelijkheid hebben om online de agenda's van de verschillende diensten te raadplegen en online een afspraak te maken

Als ik een afspraak wil maken, doe ik dat liefst telefonisch

Helemaal niet akkoord 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 helemaal akkoord

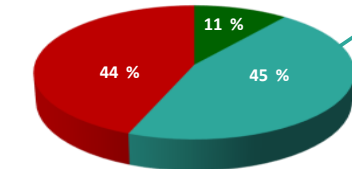
Resultaten

Een meerderheid praat graag mee over toekomstplannen in Opwijk.
 Vooral 35 tot 44-jarigen wensen meer te kunnen meepraten dan
 vandaag het geval is.

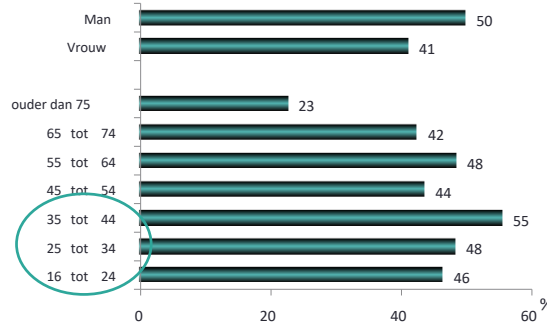

“Wilt u graag inspraak over bepaalde
toekomstplannen in Opwijk?”

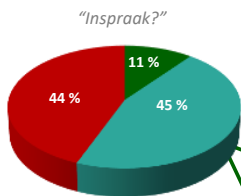

- Ja, momenteel krijgen we daar voldoende de kans toe
- Ja, en graag meer dan op vandaag het geval is
- Neen, dat hoeft voor mij niet

% met antwoord ‘graag meer dan op vandaag
het geval is’ (n=285)

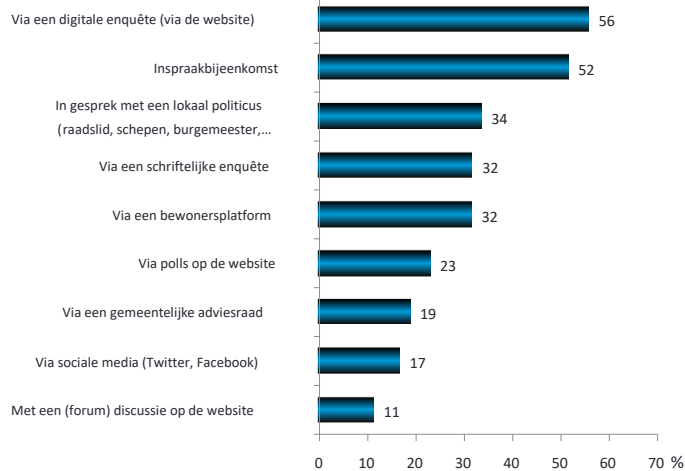
Indien men wenst betrokken te worden, gaat de voorkeur uit naar een (digitale)
 enquête of een inspraakbijeenkomst.

“Inspraak?”

Indien positief
(56%)
n=352

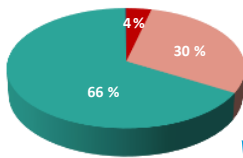
“Hoe wilt u graag dat het gemeentebestuur u
hierbij betreft (in %)?”

Het infoblad is bij uitstek de gewenste infobron, weinig voorkeur voor persoonlijke contacten en info via smartphone/gsm.

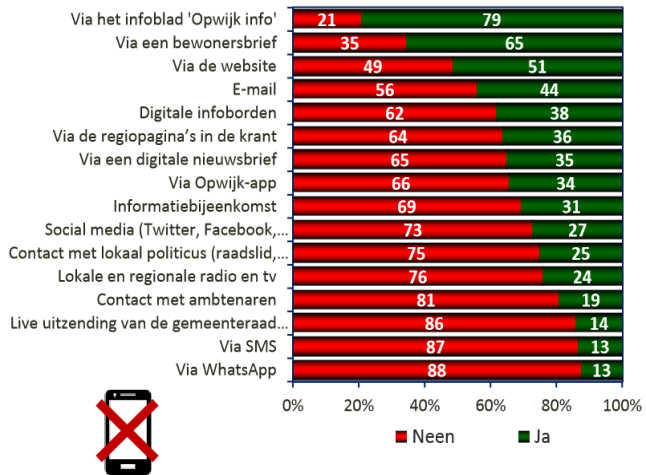
“Wordt u voldoende geïnformeerd”

“Hoe wenst u graag geïnformeerd te worden door de gemeente?”
door het gemeentebestuur (in %)?

- Veel te weinig
- Te weinig
- Voldoende
- Veel te veel

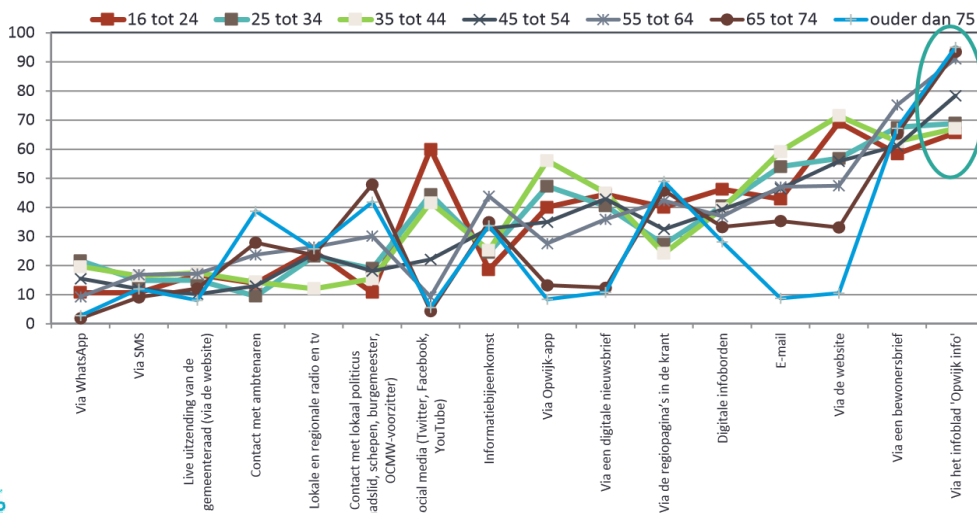
Bij +65 -jarigen is +/- 82% van oordeel dat de hoeveelheid info voldoende is.

n=610
Excl. geen mening

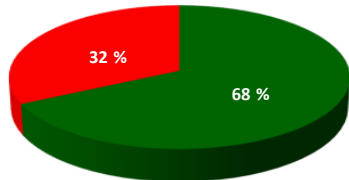
Infoblad populair over verschillende leeftijdscategorieën. Bij jongere mensen staat website qua voorkeur op (quasi) gelijke hoogte.

“Hoe wenst u graag geïnformeerd te worden door het gemeentebestuur (% antwoord 'JA')?”

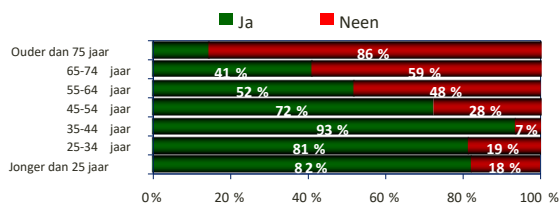
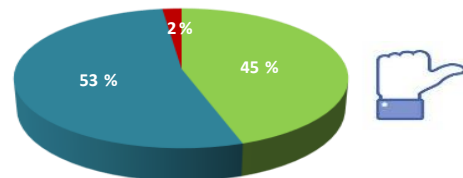
Ruime meerderheid bezocht al eens de website. In de helft van de gevallen vond men ook (volledig) de info waarnaar hij/zij op zoek was.

"Heeft u de website www.opwijk.be al eens bezocht?"

n=441

"Vond u op de website de informatie waarnaar u op zoek was?"

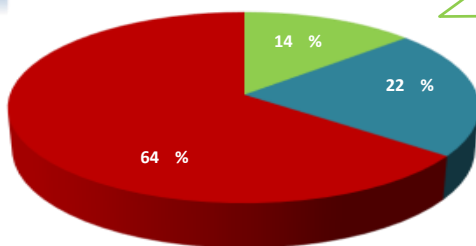

Het niet volledig vinden van de info is over diverse leeftijdscategorieën.

De meerderheid van de inwoners kent de Facebookpagina van de gemeente niet. De bezoekers van de pagina situeren zich voornamelijk in de leeftijdscategorie 35-44 jaar.

"Kent u de Facebookpagina van de gemeente Opwijk?"

Gekend en af en toe eens gaan kijken:

- +75 j = 3%
- 65 - 74 j = 8%
- 55 - 64 j = 4%
- 45 - 54 j = 14%
- 35 - 44 j = 28%
- 25 - 34 j = 15%
- 16 - 24 j = 18%

- Ja, en ik ga er af en toe eens kijken
- Ja, maar ik heb die nog niet bekeken
- Neen, die ken ik niet

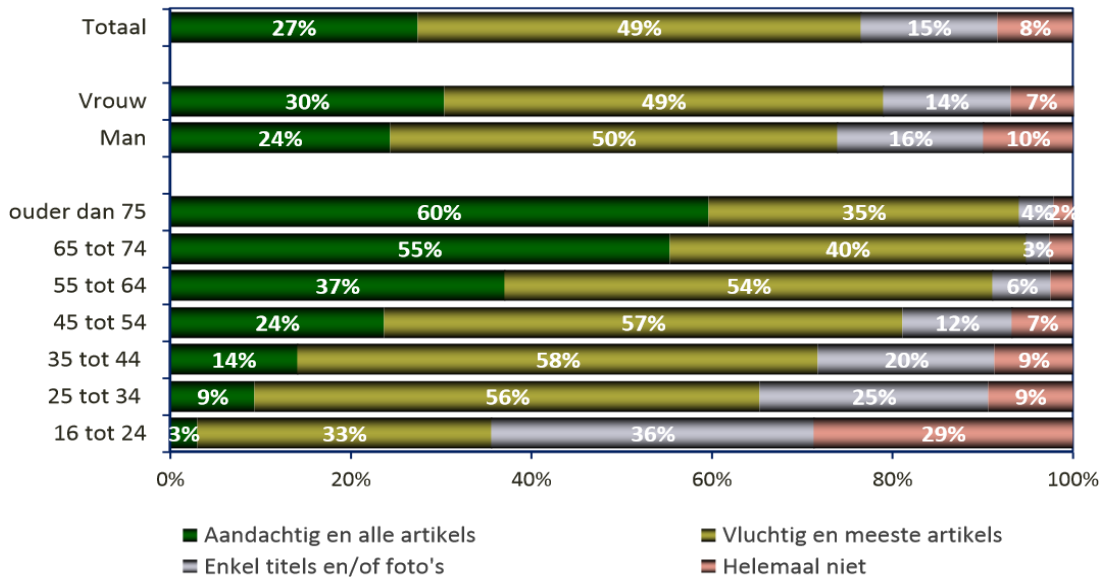

n=671

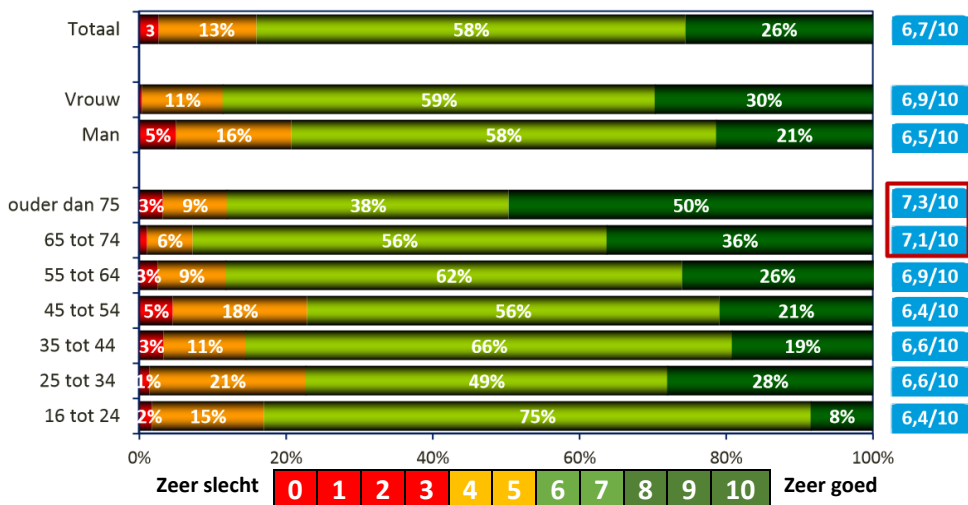
Een ruime meerderheid leest het infoblad, hoe ouder... hoe grondiger dit wordt gelezen.

"Op welke manier leest u het infoblad 'Opwijk Info'?"

Gemeentelijke communicatie wordt door 26% van de inwoners als (zeer) positief aanzien. Inwoners jonger dan 25 jaar zijn kritischer.

"In het algemeen, als u de gemeentelijke communicatie (infoblad, website, facebook ...) door middel van een rapportcijfer zou moeten beoordelen, welk cijfer geeft u dan?"

n=604
Excl. niet te

Agenda

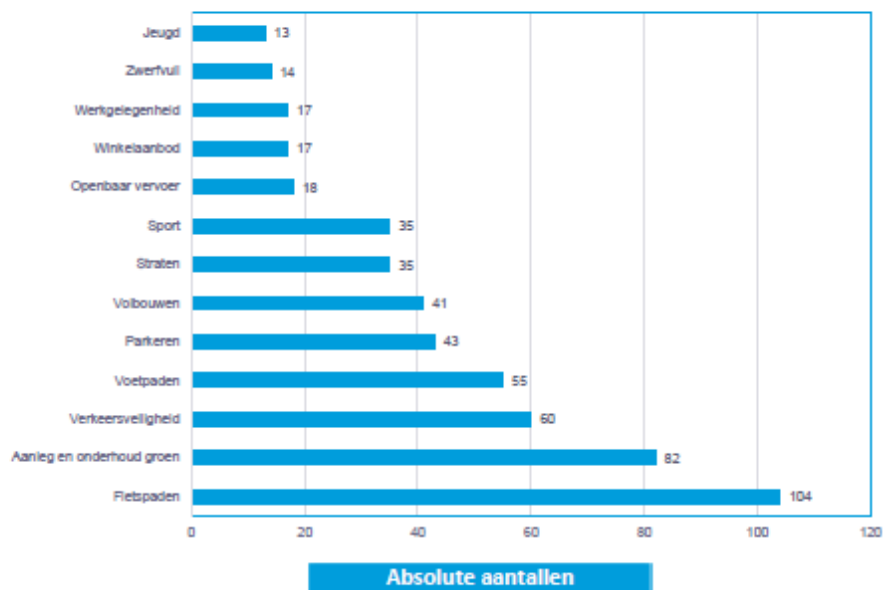
CONTEXT EN
METHODE

RESULTATEN

PRIORITEITEN

Prioriteiten: totaal

Contact

Matthias Vandenbussche
Chris De Bock
Marie Delecluyse

CC Consult
Vliegveldreef 9
1082 Brussel
Tel: 02 363 15 25

matthiasvandenbussche@ccconsult.be
www.cconsult.be

5.2. Bijlage 2: Enkele resultaten van de interne analyse

Enkele voorname resultaten uit de risicoanalyse psychosociaal welzijn worden in een grafiek weergegeven.

Interne organisatieanalyse

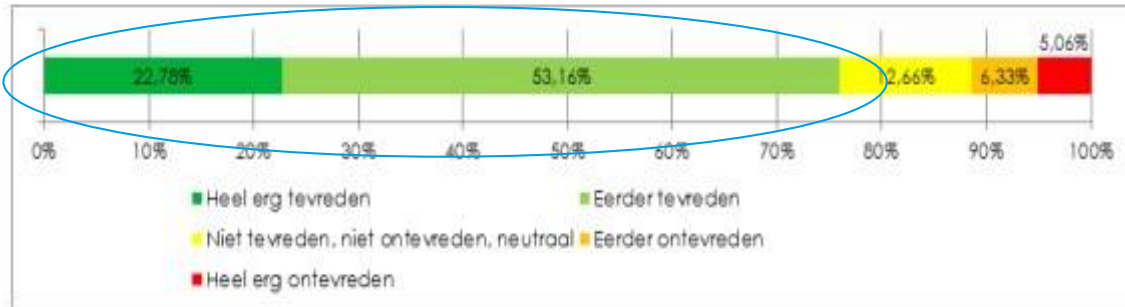
☞ Tevredenheid medewerkers op basis van risicoanalyse psychosociaal welzijn gemeente en OCMW Opwijk

Interne organisatieanalyse van het OCMW: Algemene tevredenheid

Algemene tevredenheid medewerkers:

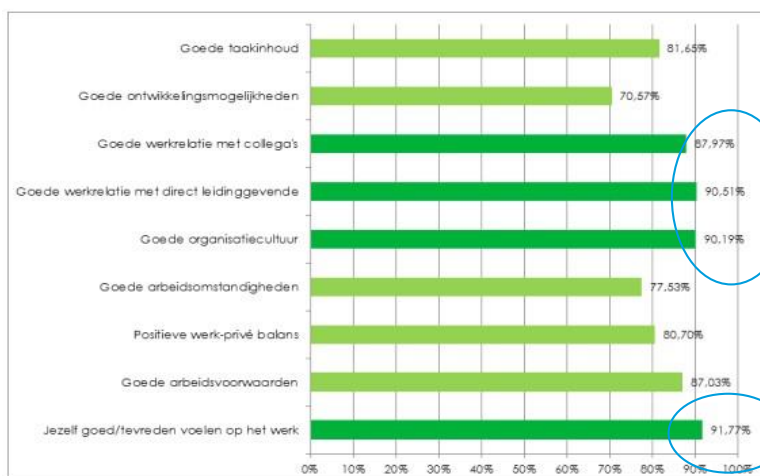
- **76%** van de medewerkers die de welzijnsenquête hebben ingevuld zijn tevreden of heel tevreden over het werk.

Interne organisatieanalyse van het OCMW: Algemene tevredenheid

De medewerkers hechten het meest belang aan:

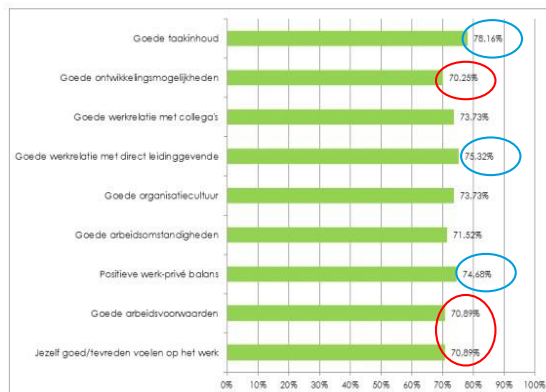
- Een goede werkrelatie met direct leidinggevende en collega's
- Een goede organisatiecultuur
- Jezelf goed/ tevreden voelen op het werk

Interne organisatieanalyse van het OCMW: Algemene tevredenheid

De medewerkers zijn het meest tevreden over:

- Goede werkrelatie met direct leidinggevende
- Positieve werk-privé balans
- Goede taakhoud

Interne organisatieanalyse van het OCMW: Algemene tevredenheid

Werkpunten van de organisatie:

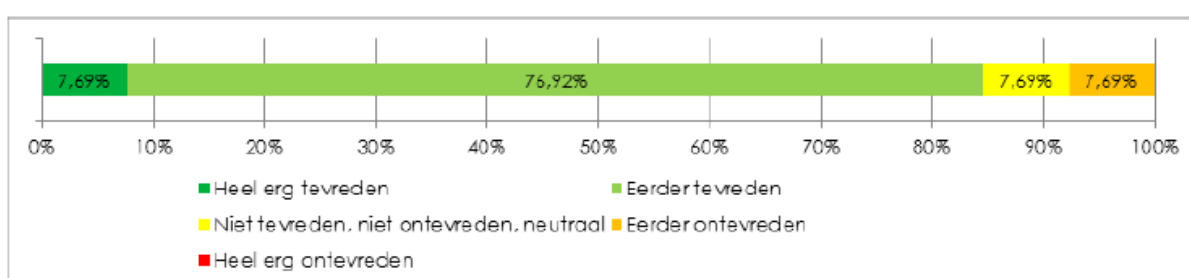

Interne organisatieanalyse:

Risicoanalyse psychosociaal welzijn bij het **verplegend/verzorgend personeel (groep 1 = 14 personen)**

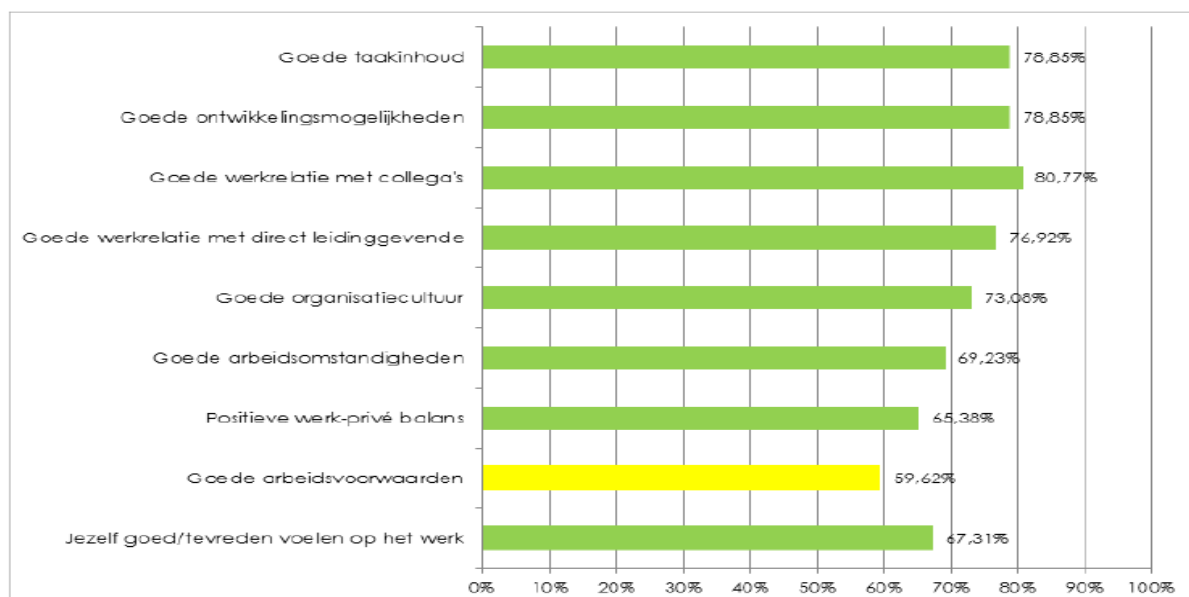
Algemene tevredenheid

Aan de medewerkers werd gevraagd hoe tevreden ze in het algemeen waren over het werk. De onderstaande figuur vat de resultaten samen, uitgedrukt in percentages

Tevredenheid 9 dimensies

Deze figuur geeft de gemiddelde tevredenheidsscore weer voor elk van de 9 dimensies. Hoe hoger de score, hoe hoger de gemiddelde tevredenheid.

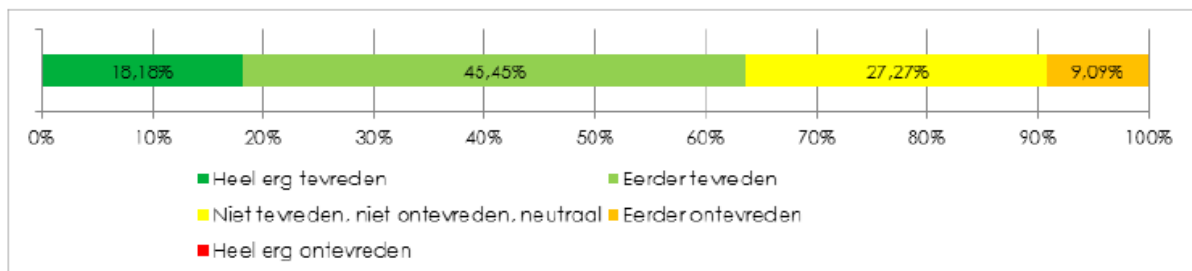

Score tussen	Interpretatie
0-12,5	Heel ontevreden
12,51-37,5	Eerder ontevreden
37,51-62,5	Tussenin: niet tevreden, niet ontevreden
62,51-87,5	Eerder tevreden
87,51-100	Heel tevreden

Risicoanalyse psychosociaal welzijn bij het verplegend/verzorgend personeel (groep 2 = 14 personen)

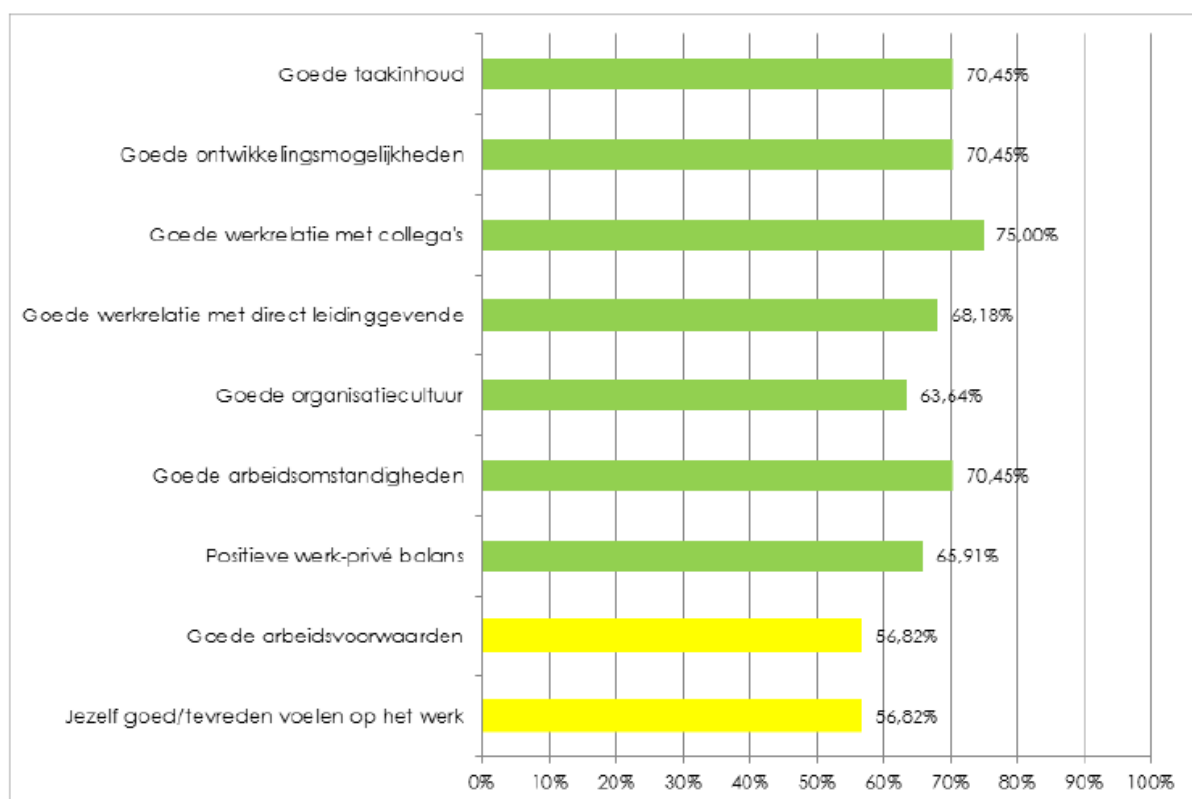
Algemene tevredenheid

Aan de medewerkers werd gevraagd hoe tevreden ze in het algemeen waren over het werk. De onderstaande figuur vat de resultaten samen, uitgedrukt in percentages

Tevredenheid 9 dimensies

Deze figuur geeft de gemiddelde tevredenheidsscore weer voor elk van de 9 dimensies. Hoe hoger de score, hoe hoger de gemiddelde tevredenheid.

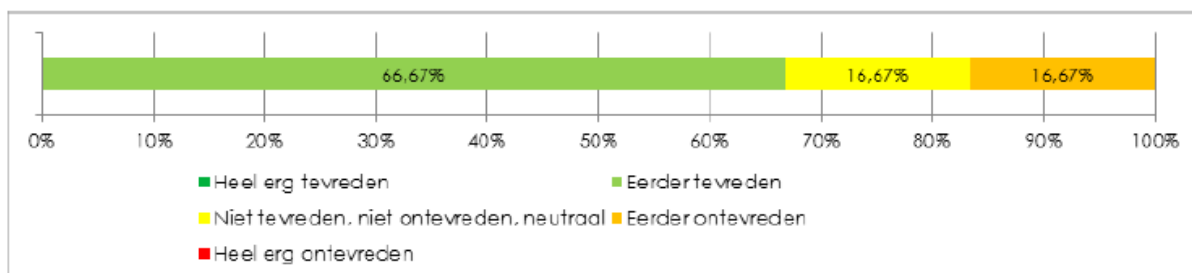

Score lussen	Interpretatie
0-12,5	Heel ontevreden
12,51-37,5	Eerder ontevreden
37,51-62,5	Tussenin: niet tevreden, niet ontevreden
62,51-87,5	Eerder tevreden
87,51-100	Heel tevreden

Risicoanalyse psychosociaal welzijn bij het verplegend/verzorgend personeel (groep 3 = 15 personen)

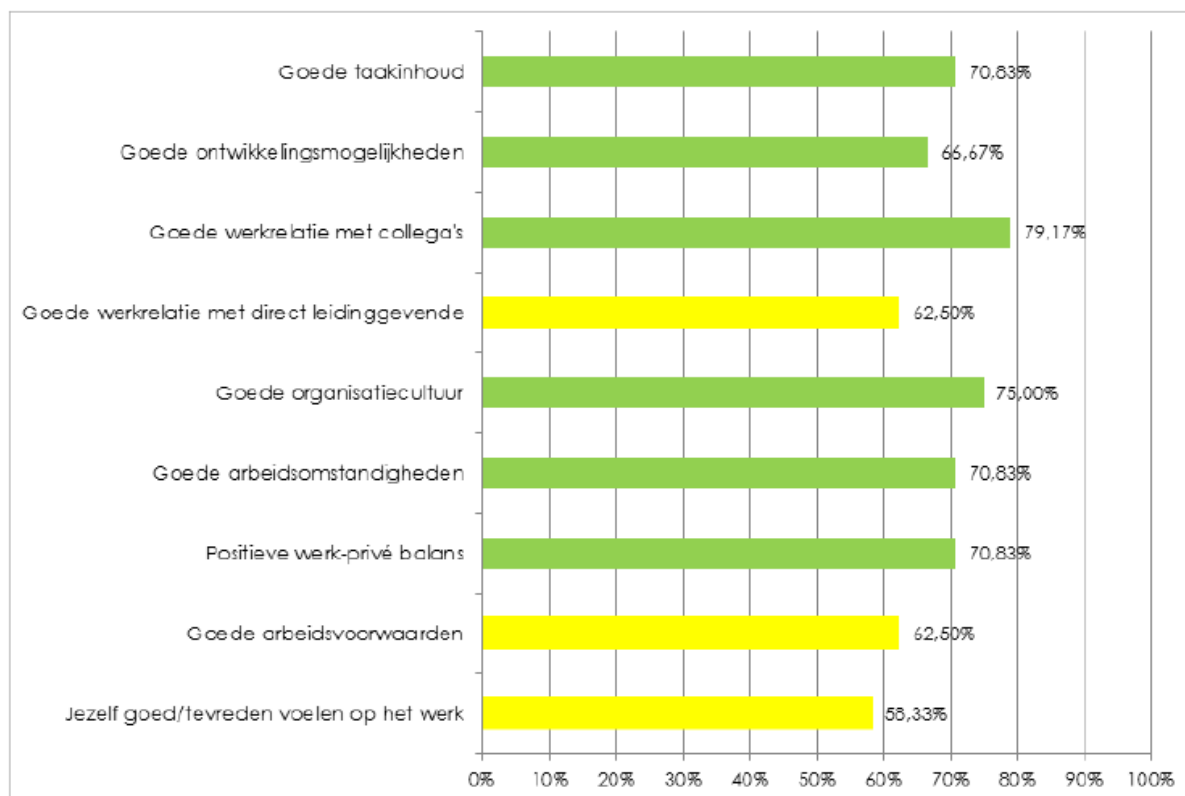
Algemene tevredenheid

Aan de medewerkers werd gevraagd hoe tevreden ze in het algemeen waren over het werk. De onderstaande figuur vat de resultaten samen, uitgedrukt in percentages

Tevredenheid 9 dimensies

Deze figuur geeft de gemiddelde tevredenheidsscore weer voor elk van de 9 dimensies. Hoe hoger de score, hoe hoger de gemiddelde tevredenheid.

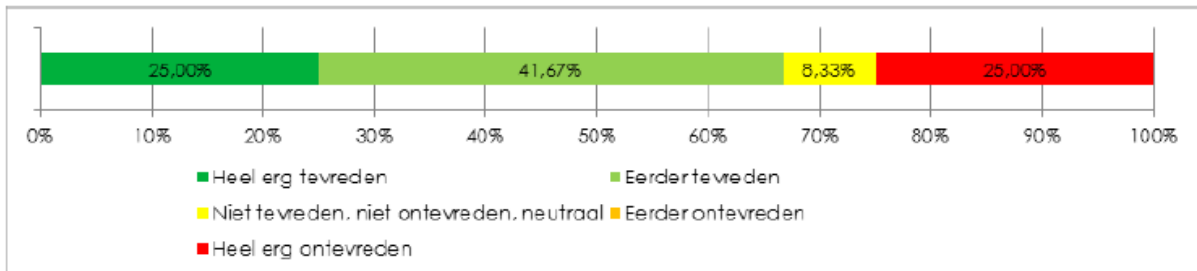

Score lussen	Interpretatie
0-12,5	Heel ontevreden
12,51-37,5	Eerder ontevreden
37,51-62,5	Tussenin: niet tevreden, niet ontevreden
62,51-87,5	Eerder tevreden
87,51-100	Heel tevreden

Risicoanalyse psychosociaal welzijn bij het personeel van het EAK-team / dagverzorgingscentrum en de administratie (12 personen)

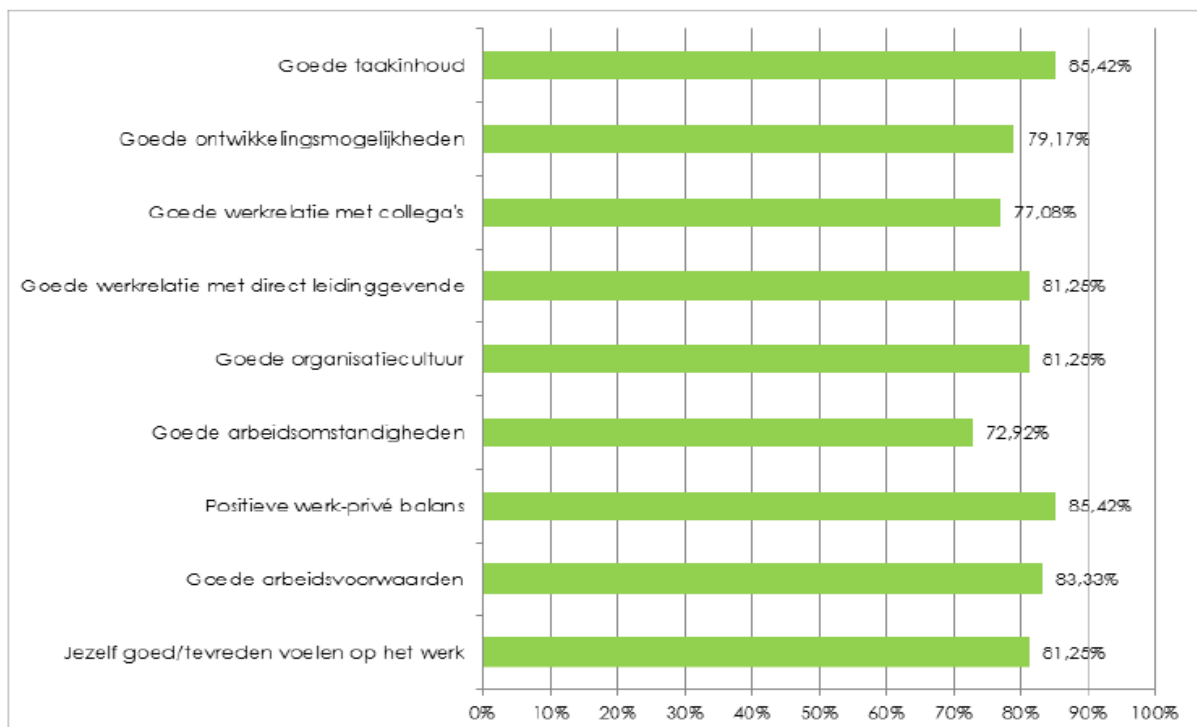
Algemene tevredenheid

Aan de medewerkers werd gevraagd hoe tevreden ze in het algemeen waren over het werk. De onderstaande figuur vat de resultaten samen, uitgedrukt in percentages

Tevredenheid 9 dimensies

Deze figuur geeft de gemiddelde tevredenheidsscore weer voor elk van de 9 dimensies. Hoe hoger de score, hoe hoger de gemiddelde tevredenheid.

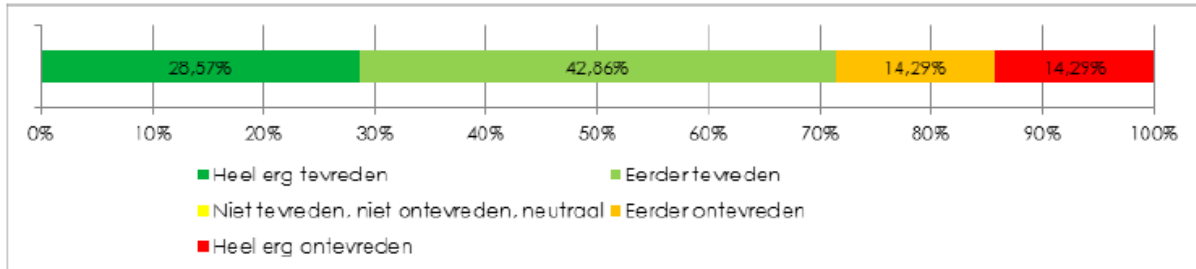

Score tussen	Interpretatie
0-12,5	Heel ontevreden
12,51-37,5	Eerder ontevreden
37,51-62,5	Tussenin: niet tevreden, niet ontevreden
62,51-87,5	Eerder tevreden
87,51-100	Heel tevreden

Risicoanalyse psychosociaal welzijn bij het **facilities personeel (7 personen)**

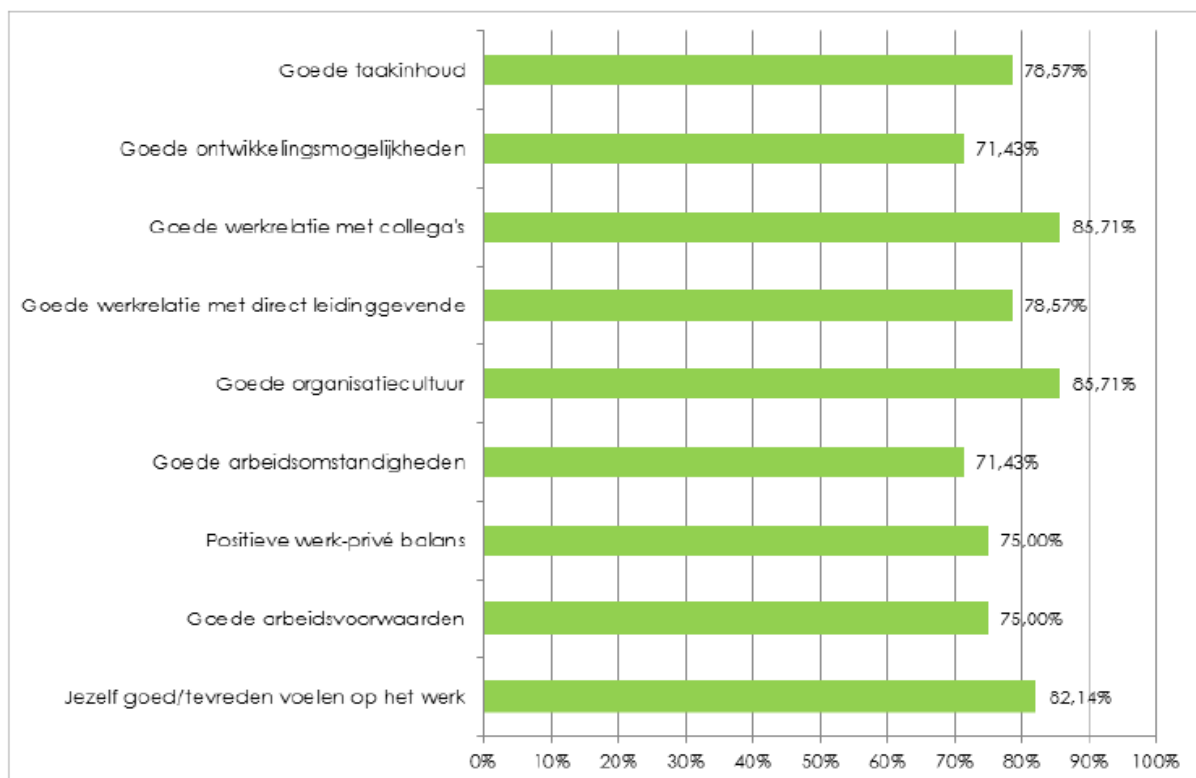
Algemene tevredenheid

Aan de medewerkers werd gevraagd hoe tevreden ze in het algemeen waren over het werk. De onderstaande figuur vat de resultaten samen, uitgedrukt in percentages

Tevredenheid 9 dimensies

Deze figuur geeft de gemiddelde tevredenheidsscore weer voor elk van de 9 dimensies. Hoe hoger de score, hoe hoger de gemiddelde tevredenheid.

Score tussen	Interpretatie
0-12,5	Heel ontevreden
12,51-37,5	Eerder ontevreden
37,51-62,5	Tussenin: niet tevreden, niet ontevreden
62,51-87,5	Eerder tevreden
87,51-100	Heel tevreden

Contact

Chris De Bock
Marie Delecluyse

CC Consult
Vliegveldreef 9
1082 Brussel
Tel: 02 363 15 25

chrisdebock@ccconsult.be
mariedelecluyse@ccconsult.be
www.ccconsult.be

5.3. Bijlage 3: Samenvatting van de tendensanalyse per cluster

Synthese tendensanalyse

1.1. Demografie

1.1.1. Cluster Vrije tijd

Welke demografische factoren, evoluties of veranderingen zullen een invloed hebben op uw dienst, cluster of organisatie in de toekomst?

- Nood aan meer sportinfrastructuur door stijging aantal jonge gezinnen
- Nood aan sportieve dagopvang
- Stijging inwoners met migratieachtergrond/ sociale achterstand dus meer toepassing sociale tarieven sportieve dagopvang, nood aan specifieke collecties in de bib
- Nood aan aangepaste sportinfrastructuur en sportactiviteiten, toename aantal minder mobiele kandidaat gebruikers bib, toename aantal gebruikers bib met leesbeperking, toename aantal volwassenen met vrije tijd door vergrijzing
- Nood aan veilige speelomgevingen en activiteiten in het park van Hof ten Hemelrijk
- Nieuwe gezinnen in Opwijk dus potentieel publiek van het gemeenschapscentrum en het verenigingsleven
- Belang kenbaar maken van de werking
- Toename aantal jonge gezinnen: toename aantal kinderen die bib kunnen gebruiken

Waar kunnen we cijfers van deze factoren terugvinden?

- Feitenfiche Opwijk, belgiusstatistieken

Welke opportuniteiten en aandachtspunten creëren de bovenstaande factoren, evoluties en veranderingen?

- Meer jonge gezinnen betekent nood om meer jeugdboeken aan te kopen
- Organisatie lezingen opvoedingsondersteuning
- Meer vergrijzing betekent meer nood aan bibliotheek aan huis, samenwerking bibliotheek met rusthuis, boeken met vergroot lettertype, luisterboeken op Daisyformaat
- Meer anderstaligen geeft noodzaak voor aanvulling van Taalpunt en makkelijk lezen plein in jeugdafdeling
- Doelgericht werken, voorzien van extra financiële middelen, prioriteiten bepalen, optimaliseren van eigen werking

1.1.2. Cluster Welzijn

Welke demografische factoren, evoluties of veranderingen zullen een invloed hebben op uw dienst, cluster of organisatie in de toekomst?

- Vergrijzing van de bevolking gepaard met toename sociaal isolement en nood aan toenemende thuiszorg, meer ouderen die beroep willen doen op de dienstverlening en meer zorgbehoevende ouderen
 - Gewijzigde gezinssamenstelling (minder families met een klassiek gezinspatroon) + stijging huishoudens met jonge kinderen: gevolg van de verschillende verkavelingen binnen de gemeente
- + impact op de nood aan het aantal kinderopvanginitiatieven
- Stijging armoede effect op werking sociaal huis
 - Wijziging samenstelling bevolking invloed op totale dienstverlening
 - Doelgroepen bereiken is soms moeilijk als het louter in het Nederlands gebeurt
 - Invloed van toename vreemdelingen op specifiek werkvolume en nood aan expertise
 - Invloed van nieuwe samengestelde gezinnen op specifiek werkvolume en nood aan expertise (bv. naamgeving, erkenning, afstamming, nationaliteit...)
 - Nieuw samengestelde gezinnen: invloed op aanvragen sociale tussenkomsten bijv. kinderarmoede

Waar kunnen we cijfers van deze factoren terugvinden?

- Rijksregister, Statistieken Vlaanderen en provincie, Dienst bevolking

Welke opportuniteiten en aandachtspunten creëren de bovenstaande factoren, evoluties en veranderingen?

- Ouderen zullen meer de regie van hun leven in handen willen houden, de organisatie dient hierop in te spelen
- Aandacht voor specifieke doelgroepen zoals jongdementie, opname van psychiatrische patiënten (vb. vorming voor personeel)
- Verbeteren van de positieve beeldvorming rond de zorgcampus en ouderen in het algemeen
- Uitwerken van acties rond dementievriendelijke gemeente
- Aanbieden van een integrale zorg op maat, gaande van thuiszorgdiensten tot woonzorgcentrum, in eigen beheer of via het aangaan van samenwerkingsverbanden met andere organisaties
- Nood aan aanpassing inrichting dienst
- Inzetten op gezinsondersteunend werken binnen het samenwerkingsverband Huis van het Kind
- Waakzaam zijn voor te veel digitalisering
- Blijvend inzetten op sociale economie
- Uitbreiding opleiding/ tewerkstelling jongeren: aanbieden van taalcursussen op lokaal vlak, gezien de beperkte mobiliteit van bepaalde kansengroepen
- Samenwerking met Opwijkse scholen om probleem van kinderarmoede aan te pakken

1.2. Economie

1.2.1 Cluster Vrije tijd

Welke economische factoren, evoluties of veranderingen zullen een invloed hebben op uw dienst, cluster of organisatie in de toekomst?

- Weinig mix in winkelaanbod (branche: levensmiddelen en meubelzaken/inrichting)
- Hoge werkloosheid
- Hoog aantal mensen in armoede en kandidaat politiek vluchtelingen: willen gebruik maken van computer en/of printer in de bibliotheek
- Focus op laagdrempelig aanbod behouden
- Inkomenssituatie van burgers: problematiek stijgt rond betalen van lidgelden – Vrijwilligerswetgeving -> bij verstrenging moeilijker om vrijwilligers te vinden in clubs

Waar kunnen we cijfers van deze factoren terugvinden? – Feitenfiche Opwijk

Welke opportuniteiten en aandachtspunten creëren de bovenstaande factoren, evoluties en veranderingen?

- Initiatieven à la 'Week van de Korte Keten', het aanbod van de lokale ondernemers in de verf zetten en bundelen
- Uitbreiding aanbod computers voor publiek
- Activiteiten moeten zo laagdrempelig mogelijk zijn: Weinig of geen inkom vragen
- Voorziening uitgebreid vrijetijdsaanbod
- Doelgericht werken, voorzien van extra financiële middelen, prioriteiten bepalen, optimaliseren eigen werking, informeren van de sportclubs over de wetgeving

1.2.2. Cluster Welzijn

Welke economische factoren, evoluties of veranderingen zullen een invloed hebben op uw dienst, cluster of organisatie in de toekomst?

- Ouderenzorg bevindt zich in een concurrentiële markt met naast openbare actoren ook vzwinitiatieven en private spelers: kan invloed hebben op wachtlijsten en bezettingscijfers
- Uitbreiding van bestaand vzw-woonzorgcentrum in de gemeente, toekomstige bouw van private assistentiewoningen in de gemeente
- Diverse knelpuntberoepen in de zorgsector
- Nieuwe wijken leiden tot stijging bevolking
- Beperkt aantal bedrijven binnen de gemeente hebben impact op doorstroming van sociaal tewerkgestelden naar het NEC

Waar kunnen we cijfers van deze factoren terugvinden?

- Aantal erkende bedden WZC, serviceflats, dagopvang,... beschikbaar via website agentschap zorg en gezondheid
- Statistiek Vlaanderen

Welke opportuniteiten en aandachtspunten creëren de bovenstaande factoren, evoluties en veranderingen?

- Verdere uitbouw van een kwaliteitsvolle dienstverlening
- Aandacht voor kwaliteitszorg
- Aandacht voor externe communicatie (bekendmaking aanbod, dienstverlening...)
- Werken aan een positieve beeldvorming van de zorgcampus
- Zichzelf profileren als een dynamische en aantrekkelijke werkgever
- Ontwikkelingen van schaalgrootte binnen publieke zorg nauwgezet opvolgen
- Mogelijkheid om samenwerkingsverbanden aan te gaan met andere publieke zorgactoren
- Meer intergemeentelijke samenwerking

1.3. Sociaal cultureel

1.3.1. Cluster vrije tijd

Welke socio-culturele factoren, evoluties of veranderingen zullen een invloed hebben op uw dienst, cluster of organisatie in de toekomst?

- Wijziging in vrijetijdsbesteding
- Verminderde leesvaardigheid door stijging technologieën
- Digitale kloof
- Weinig ruimte voor 'echte' communicatie door groei van sociale media
- Nood aan sportinfrastructuur
- Nood aan aangepaste sportactiviteiten (obesitas, vergrijzing) – Nood aan sportbuurtwerking (migratie)

Waar kunnen we cijfers van deze factoren terugvinden?

- Belfiusstatistieken
- Cijfergegevens jeugd (VVJ)
- Cijfers leden sportverenigingen

Welke opportuniteiten en aandachtspunten creëren de bovenstaande factoren, evoluties en veranderingen?

- Door middel van activiteiten inzetten op mediawijsheid voor ouderen, kinderen, kansarmen...
- Duidelijke informatie via toegankelijke informatiekkanalen
- Extra financiële middelen
- Eigen werking optimaliseren
- Stellen van prioriteiten

1.3.2. Cluster Welzijn

Welke socio-culturele factoren, evoluties of veranderingen zullen een invloed hebben op uw dienst, cluster of organisatie in de toekomst?

- Vergrijzing
- Gewijzigde gezinssamenstelling (minder traditionele gezinspatronen)
- Betere toegankelijkheid van vrijetijdsactiviteiten
- Preventieve gezondheidszorg voor de kansengroepen

Waar kunnen we (cijfer)gegevens van deze factoren terugvinden? (belfiusstatistieken, statbel, ...)

- Provincie Vlaams-Brabant

Welke opportuniteiten en aandachtspunten creëren de bovenstaande factoren, evoluties en veranderingen?

- Ouderen betrekken in de werking van ouderenvoorziening en het ouderenbeleid
- Aandacht voor genormaliseerd wonen voor ouderen
- Optimaliseren van de dagdagelijkse werking
- Extra middelen (budget en mankracht)

1.4. Technologie

1.4.1. Cluster Vrije tijd

Welke technologische factoren, evoluties of veranderingen zullen een invloed hebben op uw dienst of organisatie in de toekomst?

- Sociale media wordt een belangrijk communicatiekanaal
- Uitbreiding e-boeken
- Altijd en overal toegang tot het internet
- Uitbouw online reservatieplatform (vb. zalen, kampen...)

Waar kunnen we (cijfer)gegevens van deze factoren terugvinden? (belfiusstatistieken, statbel, ...)

- Cultuurconnect.be

Welke opportuniteiten en aandachtspunten creëren de bovenstaande factoren, evoluties of veranderingen?

- Opleidingen en handleidingen nieuwe toepassingen
- Creëren nieuwe engagementen
- Digitale bibliotheek
- Opleiding en nood aan een digitale competenties voor bibliotheekpersoneel

1.4.2. Cluster Welzijn

Welke technologische factoren, evoluties of veranderingen zullen een invloed hebben op uw dienst, cluster of organisatie in de toekomst?

- Meer aandacht voor technologie in de zorgsector
- Ontwikkeling e-loket met voldoende beveiliging
- Invoeren gebruik digitale handtekening
- Kloof tussen groepen die al dan niet digitaal onderlegd zijn
- Evolutie van technologie staat persoonlijke contacten in de weg

Welke opportuniteiten en aandachtspunten creëren de bovenstaande factoren, evoluties of veranderingen?

- Aandacht schenken en het vernieuwen van de infrastructuur
- Hernieuwing bestaande afdelingsstructuren
- Nood aan meer middelen

1.5. Ecologie

1.5.1. Cluster Vrije tijd

Welke ecologische factoren, evoluties of veranderingen zullen een invloed hebben op uw dienst, cluster of organisatie in de toekomst?

- Verenigingen die werken rond duurzaamheid (vb. Boeren en Buren)
- Engagement om minstens 20% minder CO2 uit te stoten tegen 2020 (Krachtig klimaatbeleid én de ondertekening van het Burgemeestersconvenant)
- Toename belang e-boeken door grote ecologische kost
- Daling van natuurgebieden zal het beoefenen van natuursporten (o.a. mountainbike) moeilijker maken

Waar kunnen we cijfers van deze factoren terugvinden?

- Klimaatplan

Welke opportuniteiten en aandachtspunten creëren de bovenstaande factoren, evoluties en veranderingen?

- Toeristische activiteiten, stimuleren om gezonder te leven a.d.h.v. allerhande activiteiten
- Belang van voldoende overleg + voldoende afspraken omtrent ecologie

1.5.2. Cluster Welzijn

Welke ecologische factoren, evoluties of veranderingen zullen een invloed hebben op uw dienst, cluster of organisatie in de toekomst?

- Stijgende energieprijzen met budgettaire gevolgen
- Stijgend belang van duurzaamheid in de maatschappij heeft invloed op de werking en het profiel van de organisatie
- Hoge energieprijzen zorgen ervoor dat kansengroepen grijpen naar alternatieven (duur en ongezond)
- Kostprijs van de vuilzakken werkt sluikstorten in de hand
- Alternatieven voor mindermobiele en geïsoleerde mensen in de gemeente die niet in staat om hun afval naar het containerpark te doen

Waar kunnen we cijfers van deze factoren terugvinden?

- Bevraging focusgroep Huis van het Kind

Welke opportuniteiten en aandachtspunten creëren de bovenstaande factoren, evoluties en veranderingen?

- Ondernemen van acties in het kader van energiezuinig werken
- Belang van kwaliteitsvolle woningen
- Blijvend aanbieden van aankoop vuilzakken per stuk
- Blijven inzetten op informeren van nieuwkomers rond afvalverwerking

1.6. Politiek - juridisch

1.6.1. Cluster Vrije tijd

Welke politiek- juridische factoren, evoluties of veranderingen zullen een invloed hebben op uw dienst, cluster of organisatie in de toekomst?

- Overdracht van persoonsgebonden bevoegdheden Cultuur, Jeugd, Welzijn, Gelijke Kansen en Sport van de provincies naar de Vlaamse overheid of de lokale besturen
- Vervanging decreet lokaal cultuurbeleid door een Bovenlokaal cultuurdecreet en een Transitierglement voor 2018-2019
- Wijziging bevoegdheden provincies ten gevolge van interne staatshervorming
- Ondersteuning van de bibliotheek door de provincie is weggefallen (activiteiten leesbevordering, samen-aankopen, vorming, wisselcollecties ...)
- Invloed van de invoering van het nieuw decreet lokaal bestuur -> bepaling hoeveel financiële middelen op welke manier moeten gebruikt worden

Waar kunnen we cijfers van deze factoren terugvinden?

- Vlaamse overheid

Welke opportuniteiten en aandachtspunten creëren de bovenstaande factoren, evoluties en veranderingen?

- Onduidelijke toekomst voor koepelverenigingen, onduidelijke invulling van het gemeenschapscentrum
- Door wegvallen steun provincie: nood aan kleinschaliger samenwerkingsprojecten waarvoor subsidiering kan aangevraagd worden via het transitierglement, intergemeentelijke samenwerkingsverbanden
- Cultuurconnect: aanbieden van uitleen e-boeken op toestel bibliotheekgebruiker (via mijn bibliotheek) zonder noodzaak langs te komen in de bib

1.6.2. Cluster Welzijn

Welke politiek- juridische factoren, evoluties of veranderingen zullen een invloed hebben op uw dienst, cluster of organisatie in de toekomst?

- Hervorming van de financiering van de ouderenzorg door 6e staatshervorming met invoering persoonsgebonden financiering
- Beslissing tot oprichting van de zorgvereniging vanaf 1 januari 2018 met impact op de gehele organisatie
- Invloed van de wijzigende wetgeving op de werking van de dienst en de dienstverlening die geboden kan/moet worden
- Invloed visie nieuw lokaal politiek bestuur omtrent uren dienstverlening, uren huwelijksvoltrekking, zaterdagdiensten
- Accenten afhankelijk van de keuzes van de mandatarissen
- Integratie van het OCMW binnen de gemeentelijke diensten zorgt voor een betere samenwerking en dienstverlening voor de burger

- Waakzaam blijven voor voldoende uitbouw van de ondersteunende diensten, gezien toename van administratieve taken

Welke opportuniteiten en aandachtspunten creëren de bovenstaande factoren, evoluties en veranderingen?

- Palet aan kwaliteitsvolle ouderenzorg aanbieden zodat er voldoende instroom is voor zorgbehoevende ouderen
- Tevredenheidsmeting bij Opwijkse ouderen om na te gaan of voldaan werd aan hun verwachtingen (via tevredenheidsonderzoek, enquête)
- Complementaire werking dienst welzijn van de gemeente en de sociale dienst van het OCMW

5.4. Bijlage 4: Startnota van de gemeenteraadverkiezingen

Startnota

gemeenteraadverkiezingen

Inhoud

IN HET KADER VAN DE OMGEVINGSANALYSE VOOR OPCURA W.V. BEPERKEN WIJ ONS HIER TOT DE DELEN OUDERENBELEID EN OUDERENZORG

INLEIDING: SAMEN STERK IN 'T OPWIJKS WERK	6
DIENSTVERLENING EN INTERNE ORGANISATIE	8
PERSONEELSBELEID	10
BURGERZAKEN	12
COMMUNICATIE EN INTERACTIE MET DE BURGER	12
HET DIGITALE OPWIJK	14
FINANCIEEL	16
SAMENLEVING	20
WELZIJN	20
VRIJE TIJD: CULTUUR/JEUGD/SPORT/BIBLIOTHEEK	24
CULTUUR	24
JEUGD	25
SPORT	27
BIBLIOTHEEK	27
ONDERWIJS	29
WEGEN, INFRASTRUCTUUR EN MOBILITEIT	32
GROEN, NETHEID EN MILIEU	32
WONEN EN LEEFBAARHEID	35
ZORGEN VOOR EEN DIVERS EN BETAALBAAR WOONAAANBOD.	35
WERKEN AAN DE KWALITEIT VAN HET WONINGPATRIMONIUM EN DE WOONOMGEVING.....	36
INFORMEREN, ADVISEREN EN BEGELEIDEN VAN INWONERS MET WOONVRAGEN.....	37
ONDERSTEUNEN VAN DE PRIVATE HUURMARKT.	38
INTERESSANTE ONDERZOEKSVRAGEN.	39
INFRASTRUCTUUR	39
VISIE OP HANDEL	42
DORPSKERNONTWIKKELING	43
PATRIMONIUM	43
OUDERENBELEID	44
OUDERENZORG	45
ADVIESRADEN	52
GECORO	52
SPORTRAAD	53
VERKEERSADVIESRAAD	55

CULTUURRAAD	57
INFRASTRUCTUUR	57
CULTUREEL AANBOD	58
DESKUNDIGE ONDERSTEUNING	59

BIJLAGE 1. RESULTATEN PERSONEELSBEVRAGING GEMEENTE & OCMW 61

OVERZICHT THEMA'S	61
THEMA MOBILITEIT & VERKEER	62
THEMA SPORTVOORZIENINGEN	63
THEMA MILIEU	63
THEMA WONEN	64
THEMA MIDDENSTAND	64
THEMA VRIJE TIJD	64
THEMA DIENSTVERLENING	64
THEMA JEUGD	65
THEMA FINANCIËN	66
THEMA ONDERWIJS	66
THEMA WELZIJN	66

Ouderenbeleid

In 2004 was bijna een kwart van de Vlaamse bevolking ouder dan 60 jaar. In 2050 zal dit meer dan een derde zijn. Op 1 januari 2016 telde de gemeente Opwijk 14.208 inwoners. Daarvan zijn er 2.524 65 jaar en ouder.

Het is vanzelfsprekend dat dit een sterke invloed hebben op onze samenleving, waar ook het lokale beleid niet aan voorbij kan. Maar 60-plussers vormen een zeer diverse groep met uiteenlopende noden.

Het lokaal ouderenbeleid wil een inclusief beleid zijn. Het heeft een **impact op verschillende beleidsdomeinen**, zoals welzijn, zorg, cultuur, vrije tijd, sport, veiligheid en zelfs ruimtelijke ordening en milieu.

Het **autonome zorgbedrijf Opcura** krijgt de regisseursrol van de ouderenzorg toebedeeld. Het is vanzelfsprekend om een goede samenwerking met het zorgbedrijf uit te bouwen. Buurtzorg Den hopstaak verdient alle kansen om verder te groeien.

De **dienst Welzijn en de sociale dienst van het Sociaal Huis De Wegwijzer** geven het ouderenbeleid mee gestalte. Via (vroeg)detectie, preventie, intake, aanmelding, doorverwijzing en expertise zijn de medewerkers actief aan het werk met de doelgroep van ouderen en hun bijzondere vragen, bekommernissen en noden.

Het nastreven van een **leeftijdsvriendelijk Opwijk** is een visie die een samenleving promoot voor alle leeftijden, met voor ieder een actieve rol in de gemeenschap en waar elke burger kan genieten van gelijke rechten en kansen in alle perioden van het leven. Door diverse ondersteunende initiatieven willen we een faire en duurzame toekomst voor alle generaties verzekeren.

Specifiek voor de doelgroep oudere personen betekent dit het nemen van initiatieven die zich onder meer oriënteren op de kwaliteit van het leven van de ouder wordende bevolking. Het inzetten op een **actieve bestrijding van leeftijdsdiscriminatie en stereotypering**. Het werken rond digitale inclusie.

Gezondheidsondersteunende en ziektepreventieve acties ontwikkelen.

De **toenemende vergrijzing** biedt positieve perspectieven. Ouderen willen zinvol ouder worden en actief blijven in de samenleving, ook bij een toenemende

kwetsbaarheid. Hen inzetten in het vrijwilligerswerk in het verenigingsleven of als aanvullende gemeentelijke ondersteuning, verhoogt de zinvolheid van hun maatschappelijke participatie.

Een **actieve seniorenraad en welzijnsraad** vormen de beste adviesorganen om vanuit hun visie en ervaringsdeskundigheid het ouderenbeleid mee in te vullen.

Ouderenzorg

Het is algemeen gekend dat de vergrijzing van de bevolking zich de komende decennia steeds sterker zal manifesteren. Deze vergrijzing zal dan ook zijn impact hebben op de wijze waarop de zorg in de toekomst het best georganiseerd zal worden. **Daarnaast zullen ook de noden, behoeften en kenmerken van de ouderen in de loop der jaren wijzigen.**

Een **woonzorgcentrum** zal in het kader van deze ontwikkelingen nog meer evolueren naar een voorziening waar enkel zwaar zorgbehoevenden ouderen worden opgenomen met een daling van de gemiddelde verblijfsduur in deze woonzorgcentra tot gevolg. Ouderen komen pas in een laat stadium van hun zorgafhankelijkheid in een woonzorgcentrum terecht waardoor de zorggraad in het woonzorgcentrum hoog ligt.

Deze hoge zorggraad zal een invloed uitoefenen op de leefbaarheid in het woonzorgcentrum en de draagkracht van het personeel. De verdere uitbouw van een kwaliteitsvol, betekenisvol en aangenaam verblijf in het woonzorgcentrum wordt bijgevolg een uitdaging. Als kapstok kan hierbij het concept van Active Ageing gehanteerd worden dat vertrekt van de mogelijkheden die ouderen nog zelf kunnen. Initiatieven dienen dan ook ontwikkeld te worden om de **huiselijkheid en levenskwaliteit** in het woonzorgcentrum te optimaliseren.

Ook de aandacht voor ethische thema's en voor het **psychisch welzijn** van de bewoners zal in dit kader belangrijk zijn, net zoals de inclusie van ouderen in het maatschappelijk leven. Acties moeten ondernomen worden om bewoners meer in contact te brengen met het bestaande verenigingsleven en activiteiten buitenshuis. Talenten en mogelijkheden van bewoners moeten meer ingezet worden zodat ouderen zoveel mogelijk actief en inclusief ouder kunnen worden. Er kan nagegaan worden op welke manier bewoners meer betrokken kunnen worden in de werking van

het woonzorgcentrum. Activiteiten voor de bewoners zullen een andere invulling moeten krijgen waarbij men afstapt van de klassieke animatie. Genormaliseerd wonen en leven moet meer de norm worden waarbij gekeken kan worden naar de benaderingen die men hanteert in de sector voor personen met een handicap.

Daarnaast zal er ook aandacht geschonken moeten worden aan een aantal **specifieke doelgroepen** die opgenomen zullen worden in woonzorgcentra zoals personen met jongdementie en oudere uitbehandelde of stabiele psychiatrische patiënten, naast de reeds bestaande aandacht voor de thematiek van dementie. Het doorbreken van taboes omtrent dementie, het informeren van familie en mantelzorgers over deze thematiek en het verbeteren van de positieve beeldvorming over de woonzorgcentra in het algemeen zijn hierbij belangrijke focuspunten. Vanuit de zorgcampus kan ook mee initiatief genomen worden om het label van dementievriendelijke gemeente te realiseren binnen onze gemeente.

De ouderen van morgen zullen zolang mogelijk willen zelfstandig blijven functioneren en zijn vaak gehecht aan de buurt waarin zij wonen. 'Ageing in Place' zal meer de norm worden waarbij ouderen zolang mogelijk thuis blijven wonen. Aandacht voor buurtzorg zal de komende jaren dan ook toenemen met als uitgangspunt de cliënt, burger, eindgebruiker en de mantelzorger centraal te zetten en met de samengedragen verantwoordelijkheid voor de zorgbehoevenden in de buurt als centrale doelstelling. De aandacht gaat hier in de eerste plaats uit naar de **kwetsbaarheid van de 80-plussers**. Het screenen en detecteren van deze kwetsbare ouderen wordt hierbij een belangrijk gegeven. Voor de ondersteuning en begeleiding van mantelzorgers zullen voldoende financiële middelen voorzien moeten worden aangezien deze mantelzorgers een fundamentele plaats innemen binnen het concept van zorg aan ouderen in de buurt.

De komende jaren zal ook de **wetgeving en financiering** in de ouderenzorg sterk veranderen. Sinds de zesde staatshervorming is Vlaanderen immers volledig bevoegd voor de residentiële ouderenzorg, het prijzenbeleid, de zorgfinanciering en de normering van rust- en verzorgingstehuizen. De Vlaamse Overheid wil deze nieuwe bevoegdheden progressief laten inkantelen in een Vlaamse Sociale Bescherming. Daarbij zal er een persoonsgebonden financiering ingevoerd worden waarbij de oudere persoon zelf kan beslissen hoe het toegekende bedrag wordt omgezet in te leveren zorg en ondersteuning.

Door de oprichting van een zorgvereniging zal de zorgcampus meer de rol kunnen innemen van een publieke zorgactor die concurrentieel kan zijn met andere zorgactoren op de markt. Binnen deze visie is het dan ook belangrijk dat diverse dienstverleningen worden uitgebouwd. Zeker bij de invoering van de persoonsgebonden financiering zullen ouderen zelf hun gewenste zorgpakket kunnen samenstellen. Het is dan ook belangrijk dat een **breed palet aan ouderenzorg** aangeboden kan worden om aldus te voldoen aan de verwachtingen van de verouderende Opwijkse bevolking.

De kern van de dienstverlening is en blijft echter de kwaliteit van de zorg. Door een stijgend aanbod van ouderenzorg in de ruimere regio zal het belangrijk zijn om rekening te houden met de concurrentiepositie van de zorgcampus en te zorgen voor voldoende instroom van nieuwe bewoners en gebruikers voor onze dienstverleningen. Juist door een verdere uitbouw van een kwaliteitsvolle dienstverlening zal de zorgcampus zich kunnen blijven onderscheiden van andere voorzieningen of diensten op het vlak van ouderenzorg. De oprichting van een zorgvereniging biedt hier een mogelijkheid om **een specifiek kwaliteitsbeleid te ontwikkelen** voor alle diensten en voorzieningen op de campus samen en aldus een geïntegreerde kwaliteitswerking op te bouwen. In deze zin kan de aanstelling van een kwaliteitscoördinator voor de zorgcampus of de oprichting van een kwaliteitsteam vooropgesteld worden die zorgt voor een permanente implementatie en bijsturing van het kwaliteitsbeleid. Ook de aandacht voor externe communicatie is in dit kader belangrijk zodat het aanbod en de kwaliteit van diensten op de zorgcampus voldoende naar het brede publiek gecommuniceerd worden. In de eerste plaats dienen vooral de minder bekende dienstverleningen zoals het dagverzorgingscentrum beter onder de aandacht geplaatst te worden zodat ook hier een voldoende grote instroom van nieuwe gebruikers gegarandeerd kan blijven.

Niettegenstaande de grotere nadruk op deze publieke actorrol, blijft het echter belangrijk dat in het kader van de uitvoering van een sociaal beleid de zorgcampus een **regierol** blijft vervullen. Gelet op het feit dat de gemeente Opwijk geen verstedelijkte gemeente is met een groot uitgebouwde dienst welzijn of ouderendienst, blijft de zorgcampus de geschikte locatie waaruit een lokaal ouderenzorgbeleid kan ontwikkeld worden. De opdracht van de zorgvereniging zal dan ook zijn om een **vraaggestuurde visie op lokale ouderenzorg** uit te bouwen. De zorgvereniging dient hierbij een naadloos traject uit te stippelen voor elke oudere die hierom vraagt (gaande van weinig zorg en service tot zeer veel zorg). Er kan hierbij

nagedacht worden over het invoeren van een functie van zorgcoach of zorgregisseur die ouderen en mantelzorgers begeleidt in het traject van thuiszorg, buurtzorg, brugzorg en woonzorg zoals dit zal aangeboden worden binnen de zorgvereniging. Een **zorgcoach** kan de oudere en de mantelzorger dan ook begeleiden om de juiste zorg op maat te organiseren en een zorgpakket op maat samen te stellen, rekening houdende met de behoeften en vragen van de oudere zelf en zijn mantelzorger.

Ontwikkelingen van schaalgrootte van ouderenzorg binnen de regio moeten nauwgezet opgevolgd worden. Net zoals er binnen de commerciële ouderensector groeperingen ontstaan, zullen openbare woonzorgactoren in de toekomst ook meer moeten samenwerken. Deze samenwerking kan de vorm aannemen van **samenwerkingsverbanden** rond specifieke opdrachten (zoals bijvoorbeeld samen aankopen verrichten) met andere openbare woonzorgcentra tot het aangaan van een samenwerking met één of meerdere andere zorgverenigingen tot zelfs verdere integratie naar één regionale zorgvereniging.

Om goede zorg te verlenen aan de bewoners en gebruikers is er echter ook goed en **kwalitatief personeel** nodig. Zeker in de zorgsector die een groot verloop kent, is het niet altijd eenvoudig om goede medewerkers aan te trekken en deze te behouden. De ontwikkeling van een retentiebeleid is dan ook een belangrijke focus binnen de zorgcampus. Motiveren van medewerkers is hierin zeer belangrijk want gemotiveerde medewerkers zijn ook tevreden medewerkers en zullen minder snel geneigd zijn om de organisatie te verlaten. Het organiseren of ondersteunen van teamactiviteiten, het inspelen op mogelijke trends inzake het toekennen van extralegale voordelen, het coachen van medewerkers op de werkvloer, het voorzien van de nodige opleidingsbudgetten of medewerkers meer verantwoordelijkheid geven over bepaalde aspecten van hun werk zijn maar enkele voorbeelden van concrete realisaties die ervoor zorgen dat deskundig en gemotiveerd personeel in dienst komt en blijft van de zorgvereniging. Ook de thematiek van oudere werknemers is een aandachtspunt binnen de zorgsector. Medewerkers zullen langer in dienst moeten blijven hetgeen een uitdaging vormt binnen de zorgsector die fysiek en mentaal vaak belastend is voor medewerkers.

Naast het verlenen van de zorg zelf, is ook de omgeving waarin deze zorg wordt verleend een voorname factor. Het in stand houden en vernieuwen van de huidige **infrastructuur** en uitrusting blijft dan ook belangrijk. Het serviceflatgebouw "Den Eikendreef" is momenteel 20 jaar in gebruik zodat stelselmatig vernieuwingen in dit

gebouw gerealiseerd moeten worden. Het woonzorgcentrum en dagverzorgingscentrum is binnen het huidig gebouw 15 jaar in exploitatie zodat het ook hier belangrijk is om te investeren in de hernieuwing van installaties en uitrusting. De inspanningen die de voorbije jaren geleverd werden in het vernieuwen van het meubilair in de bewonerskamers dienen dan ook de komende jaren verder gezet te worden zodat alle kamers op termijn kunnen beschikken over volledig vernieuwd meubilair. In het kader van een optimale begeleiding van ouderen met dementie moeten mogelijkheden onderzocht worden om een tweede leefruimte en snoezelruimte op de beschermde afdeling te voorzien zodat deze bewoners opgesplitst kunnen worden in twee leefgroepen van 15 personen. Een visie dient ook ontwikkeld te worden over een mogelijke nieuwe bestemming voor het terrein Kloosterstraat 71. Mogelijke invullingen zijn bijvoorbeeld de bouw van een nieuw dagverzorgingscentrum of de bouw van een voorziening volgens de principes van klein genormaliseerd wonen waar 24u op 24u zorg en begeleiding in een huiselijke sfeer wordt geboden aan een kleine groep ouderen met dementie of psychiatrische problematiek.